

RÝMAŘOVSKÝ HORIZONT

7/2006

Čtrnáctideník regionu Rýmařovska

Ročník VIII.

Vyšlo 7. 4. 2006

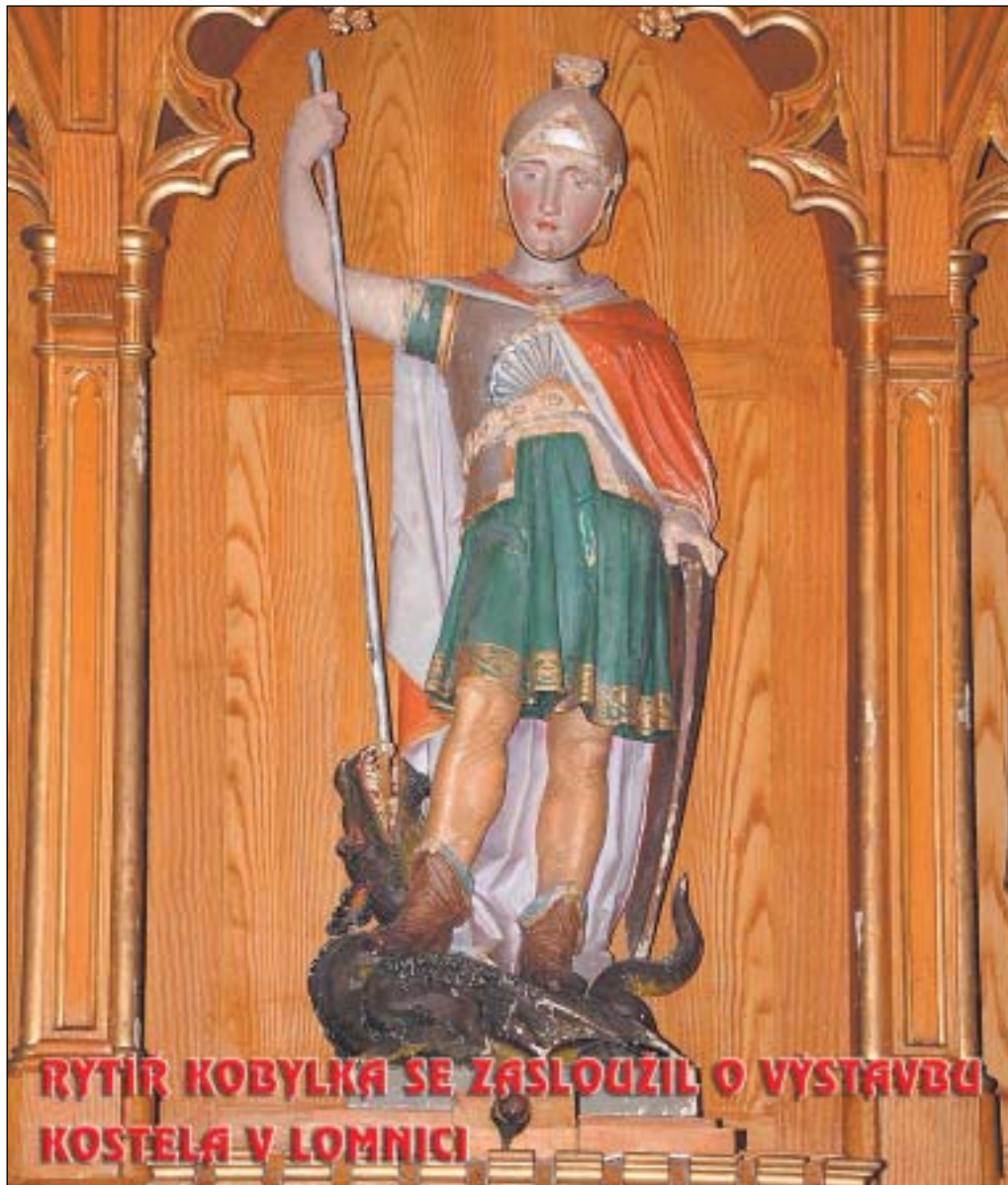
Cena 10 Kč

Ministr vnitra František Bublan se seznámil s Rýmařovskem a besedoval se starosty

K svátku rýmařovským učitelům blahopřáli zástupci města i vzácní hosté

Šestnáct mateřských škol se zúčastnilo regionálního kola Mateřinka 2006. Nejlepší pojedou na festival do Nymburka

V posledním závodě v Horních Mísečkách dosáhli starší žáci ZŠ Rýmařov na medailové pozice

Významná návštěva

Ministr Bublan besedoval na radnici se starosty Rýmařovska

V pátek 24. března navštívil Rýmařov ministr vnitra Mgr. František Bublan. V průběhu své pracovní návštěvy, na kterou jej pozvala krajská organizace ČSSD Ostrava ve spolupráci s Okresním výkonným výborem ČSSD Bruntál, navštívil ještě Vrbno pod Pradědem a Krnov.

Ministr Bublan zahájil svou návštěvu v bruntálském okrese na rýmařovské radnici, kde se setkal se starosty regionu a zajímal se o problematiku samosprávy. Starosta Rýmařova Petr Klouda seznámil ministra s aktuálními problémy, které trápí nejen radní, ale rovněž podnikatelskou veřejnost a občany města. Starosta zejména poukázal na stále vysoké procento nezaměstnanosti a velmi špatnou dopravní dostupnost

našeho regionu. Informoval také o dlouhodobých záměrech a vývoji města Rýmařova, investičních akcích, oborech činnosti a podnikání, určení směru, kterým se chce město i samotný region v budoucnu ubírat, a to jak ve smyslu vývoje v rámci zřízení pracovních míst, tak i ve smyslu vytvoření maximálních podmínek pro rozvoj turistického ruchu. Kritická slova přítomných starostů zazněla na vývoj samosprávy obcí III. typu, na rozdělování finančních prostředků, na tzv. „legislativní smřšť“, zazněla i další podnětná a kritická slova na tvorbu zákonů. „Stát převádí úkoly a pravomoci na obce a jejich úředníky, jejichž stávající počty se nemohou navyšovat,

a financování další práce v rámci samosprávy se děje nikoliv od státu, ale většinou je hradí obce ze svých rozpočtů,“ nechal se slyšet jeden ze starostů. Kritika se snesla také do vlast-

ních stranických řad. Bylo konstatováno, že v poslední době vzrostly u některých členů ČSSD nechalvalné kauzy, které volebním preferencím určitě na popularitě nepřidají.

František Bublan se narodil 13. ledna 1951 v Třebíči, je ženatý, má tři děti. Manželka se věnuje sociální a charitativní činnosti. V letech 1966 - 1969 vystudoval gymnázium v Třebíči, potom Vysokou školu zemědělskou v Brně, provozně-ekonomickou fakultu (1969 - 1971). V letech 1971 - 1976 studoval na katolické teologické fakultě Univerzity Karlovy v Praze, poté působil jako duchovní. V květnu 1977 podepsal Chartu 77. V souvislosti s tím byl v roce 1978 vyšetřován Státní bezpečností a byl mu odebrán souhlas k výkonu kněžského povolání a směl působit jen v dělnických profesích. Od r. 1991 byl operativním důstojníkem a analytikem odboru BIS, potom zástupcem ředitele brněnského odboru BIS. V letech 1995 - 1997 působil v Bankovním institutu Praha. Od r. 1998 byl ředitelem sekce BIS Praha a od roku 2001 zastával funkci ředitele Úřadu pro zahraniční styky a informace (ÚZSI). 4. srpna 2004 byl jmenován ministrem vnitra ČR. *JiKo*

Aktuálně z města

Rada schválila 100 tisíc korun na podporu sportu

V pondělí 20. března se uskutečnilo řádné zasedání Rady města Rýmařova, na kterém radní přijali celkem jedenadevadesát usnesení, z nichž třiatřicet mělo charakter doporučení pro jednání zastupitelstva města. Převážnou část usnesení tvořily majetkové

a bytové záležitosti.

Rada vzala na vědomí zprávu o výsledku hospodaření Bytermu Rýmařov, p. o., s městským nemovitým majetkem za rok 2005. Radní schválili smlouvu mezi městem Rýmařov a firmou Elektrowin, a. s.,

o zajištění zpětného odběru vybraných použitých elektrozařízení. Použitá zařízení jsou od obcí odebírána bezplatně a systém bude obcím, byť minimálně, vyplácet příspěvek za množství vyřazených elektrozařízení.

Finanční příspěvky

Rada města schválila finanční příspěvek Základní škole Rýmařov 5 000 Kč na projekt Poznáváme region a 2 000 Kč na sociálně-zdravotní kurz.

Střední škole Rýmařov schválili radní finanční příspěvek 5 000 Kč na pořádání školního a oblastního kola soutěže Negativní jevy ve společnosti.

Rada schválila dotaci 5 000 Kč Centru pro zdravotně postižené Moravskoslezského kraje (detašované pracoviště Bruntál) na zajištění služeb pro zdravotně postižené občany města Rýmařova, dále Svazu tělesně postižených v ČR, místní organizaci Rýmařov, dotaci 15 000 Kč na úhradu nájemného a služeb, Sdružení pro pomoc

mentálně postiženým v Bruntále 20 000 Kč jako příspěvek na dopravu čtyř dětí do střediska v Bruntále, Společenství Romů na Moravě, o. p. s., Rýmařov 5 000 Kč na letní tábor, výlet do Polska, na sportovní činnost a Den dětí, Místní skupině Českého Červeného kříže Rýmařov 13 200 Kč na úhradu provozních nákladů, nájemného

ořadovacího střediska a prostorů v budově Městských služeb a Dětskému centru 1990 v Olomouci dotaci 5 000 Kč na úhradu komplexní péče poskytované rýmařovskému dítěti s kombinovanými vadami.

Rada dále schválila poskytnutí příspěvku 2 000 Kč Muzejní a vlastivědné společnosti v Brně na vydání monografie Středověká vesnice na Moravě. V publikaci budou

zveřejněny informace získané odborným výzkumem středověkého sídliště na předměstí Rýmařova a město v ní bude uvedeno jako jeden ze sponzorů a obdrží jeden z výtisků.

Radní schválili finanční prostředky 8 000 Kč pro SSOŠ Prima, s. r. o., Rýmařov na 9. ročník výstavy Dovolena a region 2006, která se bude konat v Ostravě a kde se bude měs-

to prostřednictvím školy prezentovat.

Rada města schválila v rámci Pravidel programů podpory sportu v Rýmařově finanční částku ve výši 112 tisíc korun subjektům, které provozují sportovní a tělovýchovné aktivity a nejsou financovány prostřednictvím rozpočtu města. Termín přihlášek byl do 31. ledna 2006. Radní schválili dotace těmto žadatelům:

DuKo Triatlon klub - 12. ročník DuKo triatlonu	10 000 Kč	Kynologický klub - Český pohár stopařů - záchranných psů	4 000 Kč
Střední škola Rýmařov - Mezinárodní turnaj v košíkové	2 500 Kč	Kynologický klub - Závod o Pohár ředitele ČOS	5 000 Kč
OS Jesenický šnek - MTB Mauritz poháry	6 000 Kč	AMK sport - Motoskijöring	10 000 Kč
Český rybářský svaz - Pravidelná činnost	5 000 Kč	Klub českých turistů - Rýmařovská padesátka - 31. ročník	2 000 Kč
ZŠ Rýmařov - Turnaj žáků okresu Bruntál ve vybíjené	3 000 Kč	Ski klub RD Rýmařov - Údržba běžeckých tratí	50 000 Kč
BFAA Oldies - Pravidelná činnost	15 000 Kč	Celkem	112 500 Kč

vybíráme ze zprávy

Výsledek hospodaření Bytermu s městským nemovitým majetkem za r. 2005

Z hlediska podmínek realizace příjmů a výnosů z majetku města je Byterm řízen sazbami nájemného z bytových a nebytových prostor. Tyto sazby nedoznaly v r. 2005 žádných změn, takže platily a platí následující sazby:

a) nájemné z bytů:

- I. kategorie	15,23 Kč	- III. kategorie	8,69 Kč
- II. kategorie	10,86 Kč	- IV. kategorie	6,52 Kč

b) nájemné z nebytových prostor:

Sazby v Kč ročního nájemného na 1m² pro hlavní plochy platné v r. 2005 (k 1. 1. 2005 došlo k navýšení o 3 %):

Oblast	Podnikatel. činnost	Řemesla a nedostat. služby	Školství, kultura, sport
Intenzivní centrum	648,-	453,-	120,-
Centrum kromě intenzivního	600,-	420,-	120,-
Ostatní části města	420,-	295,-	120,-

Byterm získal 5 nových bytů v půdních vestavbách na Čapkově ulici. Během roku 2005 bylo pronajato 8 bytů za smluvní nájemné. Měsíční příjem z nájemného z těchto bytů je o 9,9 tis. Kč vyšší, než by byl příjem z regulovaného nájemného.

Z plánovaných akcí nebyly uskutečněny: oprava fasády na Horní ulici č. 4 a výměna střešního pláště na Nádražní č. 1 - důvodem byl očekávaný nižší příjem z nájmu z nebytových prostor.

Od roku 2006 nejsou poskytovány dotace z ministerstva pro místní rozvoj na opravy vad panelových domů, ministerstvo poskytuje pouze dotace na opravy domovních olověných rozvodů. Od 1. dubna 2006 bude účinné nařízení vlády č. 63/2006 Sb. o podmínkách použití finančních prostředků Státního fondu rozvoje

bydlení formou dotace ke krytí části nákladů spojených s opravami panelových domů (statické poruchy, konstrukční nebo funkční vady). Výše dotace je do 40 % skutečně vynaložených nákladů. V tomto roce bude Byterm žádat o dotaci na opravu lodžii na Dukelské ulici č. 2. Další využitelný způsob podpory státu je program Panel. Nástrojem podpory je státní úroková dotace, bankovní záruka za úvěr nebo odborně-technická pomoc. Podmínkou získání podpory je současná oprava statických poruch, rekonstrukce rozvodů a zlepšení tepelně-technických vlastností domu (fasády, okna, střecha). Dluhy na nájemném z bytů po lhůtě splatnosti přesahující 5 000 Kč evidoval Byterm u 119 dlužníků. Z toho je 41 dlužníků s dluhem od 10 tis. Kč, 31 dlužníků s dluhem od 10 tis. Kč do 20 tis. Kč, 16 dlužníků s dluhem od 20 tis. Kč

do 30 tis. Kč, 15 dlužníků s dluhem od 30 tis. Kč do 50 tis. Kč, 13 dlužníků s dluhem od 50 tis. Kč do 100 tis. Kč a 3 dlužníci s dluhem nad 100 tis. Kč. Během roku bylo podáno 29 návrhů na nařízení exekuce prostřednictvím Exekutorského úřadu Přerov, čtyři žaloby o přivolení k výpovědi z nájmu u smluv na dobu neurčitou, 15 žalob o vyklizení bytu u smluv na dobu určitou z důvodu dluhu na nájmu. Stále se nepodařilo ukončit některá soudní vyklizení z předchozích let. Důvodem je pomalá práce soudů a odvolávání obžalovaných, případně se nedaří doručit soudní obsílky. Dluhy na nájemném z nebytových prostor po lhůtě splatnosti eviduje Byterm v současné době u 36 nájemníků. Stav pohledávek za nájemníky nebytových prostor činí 1 027,7 tis. Kč.

Zpracoval JiKo

Zastupitelé vzali na vědomí nový název nemocnice

Ve čtvrtek 30. března se uskutečnilo v malém sále Střediska volného času Rýmařov řádné zasedání Zastupitelstva města Rýmařova. Zastupitelé na něm přijali celkem jedenačtyřicet usnesení, z nichž většinu tvořily majetkové záležitosti.

Jedním z nejdůležitějších bodů jednání zastupitelstva bylo projednávání závěrečného účtu města Rýmařova za rok 2005 podle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění, a celoročního hospodaření

města. Rozsáhlý a podrobný dokument projednaný v jednotlivých komisích a výborech a doporučený pro jednání zastupitelstva radou města dokládá, že příjmy rozpočtu města za rok 2005 činily 197,3 mil. Kč (98,3 % upraveného rozpočtu), výdaje pak 169,0 mil. Kč (85,6 % rozpočtu). Původní rozpočet předpokládal příjmy ve výši 166,5 mil. Kč a rozpočet výdajů odpovídal zdrojům pro výdaje ve výši 159,5 mil. Kč. V průběhu roku došlo rozpočtovými opatřeními ke zvýšení rozpočtu příjmů na 201,9 mil. Kč.

Podstatnou součástí zvýšení rozpočtu příjmů byly účelové dotace na rozvojové výdaje pokrývané státním rozpočtem, dotace na péči o krajinu a další.

Původní i upravený rozpočet města na rok 2005 byla sestaven jako vyrovnaný s konečnou rozpočtovou rezervou ve výši 15,9 mil. Kč, ve skutečnosti byl ještě o 3,3 mil Kč vyšší.

Zastupitelé závěrečný účet města za rok 2005 schválili, vzali na vědomí zprávu o výsledku přezkoumání hospodaření města Krajským úřadem Moravsko-

slezského kraje a uložili starostovi zajistit odstranění nedostatků zjištěných při přezkoumání (zájemci o podrobnější informace mají možnost se seznámit s úplným materiálem na městském úřadě).

Zastupitelé také vzali na vědomí průběžnou zprávu o stavu plnění věcného plánu rozvoje města do roku 2006 ke dni 20. 3. 2006.

Zastupitelé schválili úpravu Pravidel o prodeji nemovitostí z majetku města fyzickým a právnickým osobám. Změna vychází z potřeby zapracovat do

pravidel nové problémy, se kterými se při prodeji nemovitostí Byterm Rýmařov setkává, zrychlit a zjednodušit proces prodeje a reagovat na existující pravidla Evropské unie. (*Do Pravidel o prodeji nemovitostí lze nahlédnout na hospodářském odboru MěÚ Rýmařov nebo přímo na Bytermu Rýmařov.*)

Zastupitelé vzali na vědomí změnu názvu Nemocnice, s. r. o., Rýmařov na Podhorskou nemoc-

nici, a. s., se sídlem v Rýmařově a informaci o organizačních změnách v nemocnici. Zároveň pověřili člena zastupitelstva a rady města Tomáše Köhlera zastupováním města v dozorčí radě Podhorské nemocnice, a. s. (*Organizační strukturu, počet lůžek, připravovanou odbornou péči a další informace o Podhorské nemocnici, a. s., lze najít v článku tiskové mluvčí společnosti Euromednet, a. s., uvnitř novin.*)

V bodu různé informoval místostarosta Jaroslav Kala zastupitele o připravovaných významných kulturních akcích. Ve dnech 28. dubna až 1. května proběhnou v partnerském polském městě Ozimku Dny Rýmařova, na kterých se představí na sto padesát rýmařovských tanečniců, sportovců a umělců. Jaroslav Kala dále informoval zastupitele o chystaných Lesnických a mysliveckých dnech, které se

uskuteční ve dnech 8. a 9. září v zahradě Hedvy. Organizátoři slibují bohatý program, který by měl přilákat daleko větší počet návštěvníků než v předchozích letech.

Zastupitel a předseda Spolku pro partnerskou spolupráci Pavel Kolář přiblížil významné 10. výročí partnerství Rýmařova a Schottenu a oslavy, které se uskuteční v německém Schottenu.

Zpracoval JiKo

Zájem žadatelů o obecní byty klesá

Město Rýmařov má v současné době v majetku 1311 bytů, které jsou ve správě příspěvkové organizace Byterm Rýmařov. Přidělování volných bytů se řídí *Pravidly pro postup občanů a orgánů města při podávání a vyřizování žádostí o pronájem bytu, podnájem a výměnu bytů v majetku města Rýmařova*, jež schvaluje rada města.

Pravidla v současné podobě umožňují získat pronájem bytu v majetku města několika způsoby. S ohledem na různou kvalitu bydlení a podle lokality jsou byty v majetku města rozděleny do dvou skupin. Volné byty z první skupiny se přidělují na základě pořadníku, volné byty z druhé skupiny se přidělují na základě nejvýše nabídnutého smluvního nájemného.

Pořadník na daný kalendářní rok je sestavován každoročně z žádostí přijatých od 1. 7. do 31. 12. předešlého kalendářního roku a je rozdělen do pěti seznamů:

- seznam uchazečů o byt 1+0, 1+1, případně 2+0;
- seznam uchazečů o byt 2+1, 3+1;
- seznam uchazečů, kteří mají vyklidit byt na základě rozhodnutí soudu;
- seznam uchazečů podle významu a potřeby uchazečovy práce pro město (sem jsou zařazeni zejména zaměstnanci škol, policie, městského úřadu);
- seznam uchazečů-nájemníků, kteří bydlí na třídě Hrdinů 22 A (na základě rozhodnutí rady).

Z pohledu na statistiku o počtu uchazečů v pořadníku (pro kalendářní rok 2004 - celkem 163 uchazečů, rok 2005 - 144 uchazečů, rok 2006 - 122 uchazečů) vyplývá, že zájem žadatelů o obecní byty klesá.

Získání bytu na základě nejvýše nabídnutého smluvního měsíčního nájemného je možné

od října 2005 za předem daných podmínek. Volný byt přidělován touto formou je nabízen prostřednictvím úřední desky města. Nabídka obsahuje přesné označení bytu, informaci o započtené podlahové ploše bytu, vyvolávací cenu základního měsíčního nájemného za 1 m², což je 22,85 Kč. Výběr nového nájemce pak probíhá na základě obálkové metody. Obálky jsou otevírány bytovou komisí, přičemž zájemci mohou být při otevírání obálek přítomni a jsou tak hned seznámeni s výsledkem. Získání bytu touto formou je podmíněno složením zálohy na smluvní nájemné ve výši 12násobku vydraženého základního měsíčního nájemného. (*Pozn.: Do října 2005 byla také část bytů pronajímána na základě vydraženého nájmu, ale jinou formou - vyvolávací cena byla stanovena jako stonásobek základního měsíčního nájemného.*)

Dalšími dvěma možnostmi získání pronájmu bytu v majetku města je provedení oprav bytu na vlastní náklady nájemce nebo převzetí pohledávky za předchozího nájemníka - tyto možnosti jsou ojedinělé - 1 až 2x ročně.

Počet přidělených bytů v posledních letech:

- rok 2004 - 13 z pořadníku, 4 dražby nájmu, 13 náhradních bytů po požáru domu na třídě Hrdinů 56;
- rok 2005 - 19 z pořadníku, 9 dražeb nájmu;
- rok 2006 do 31. 3. 2006 - 3 z pořadníku, 5 dražeb.

Výše uvedená čísla nezahrnují byty v Domě s pečovatelskou službou - tyto jsou přidělovány prostřednictvím odboru sociálních věcí Městského úřadu v Rýmařově.

Některé žádosti mohou být z pořadníku vyřazeny během roku, např. pokud se zjistí, že uchazeč zemřel, trvale se odstěhoval z Rýmařova nebo si pořídil vlastní bydlení,

k čemuž došlo za poslední dva roky ve 12 případech. Počet žádostí zařazených do pořadníku se snižuje hlavně z důvodu, že se uchazeči snaží zajistit si vlastní bydlení, ale stává se rovněž, že si zapomenou včas obnovit žádost na daný kalendářní rok.

Nutno podotknout, že všechny nové nájemní smlouvy jsou uzavírány na dobu určitou - nejdříve 1 rok, při řádném užívání bytu a řádné úhradě nájemného a služeb spojených s užíváním bytu pak na delší dobu. Tento krok přispěl zejména ke zlepšení platební kázně mnoha nájemníků, kteří si musí uvědomit, že město Rýmařov nemá zájem své nájemníky vystěhovávat a poškozovat, ale chce si pouze zajistit řádnou úhradu nákladů na bydlení. Nejenom tímto krokem, ale rovněž důslednějším vymáháním pohledávek se snížily dluhy za nájemné a služby spojené s užíváním bytu z původních 3 600 tis. Kč v lednu 2004 na 3 300 tis. Kč v lednu 2006. Úspěšnější vymáhání pohledávek je způsobeno zejména tím, že se město obrací výhradně na soudního exekutora, který je ze zákona vybaven rozsáhlými pravomocemi - má možnost zjistit čísla bankovních účtů a pojistek, vlastnictví nemovitého majetku a motorových vozidel, zaměstnavatele atd. Při soupisu majetku může exekutor vstoupit i do bytu, a to dokonce i v nepřítomnosti dlužníka, a rovnou zabavit a odvézt movitý majetek dlužníka.

V dnešní době se do platební neschopnosti může dostat každý nájemník, ať už z důvodu ztráty zaměstnání nebo mimořádných nutných výdajů. Město pak v těchto případech vždy ocení snahu nájemníka situaci řešit a v odůvodněných případech vždy dojde k dohodě, ovšem stává se, že někteří nájemníci této vstřícnosti města zneužívají.

R. Tvrdcová a redakce

Termíny jarních mobilních svozů

Městské služby Rýmařov oznamují, že v důsledku sněhové pokrývky se termíny mobilních svozů nebezpečného odpadu, druhotných surovin a objemného odpadu posunují **na soboty: 22. 4. pro Rýmařov a 29. 4. pro místní části.**

Upozorňujeme občany, že **objemný odpad** je možno odložit - kromě ploch vedle nádob na zbytkový komunální odpad - i do velkoobjemových kontejnerů, jež budou v týdnů předcházejícímu sobotě, na kterou termín svozu připadá, postupně rozmístěny na exponovaná místa (především sídliště).

Zároveň žádáme občany, aby dodržovali ustanovení městské vyhlášky, zejména tato:

- nebezpečné odpady mohou předat pouze **osobně** pracovníkům Městských služeb, kteří mobilní svoz provádějí, **tekuté nebezpečné odpady nebudou odebírány, tyto lze uložit pouze v recyklačním dvoře;**

- mobilní svoz **neslouží k odvozu smíšeného komunálního odpadu ani biologicky rozložitelného odpadu** a je zakázáno tyto druhy odpadu odkládat;
- možnost odkládání odpadu v rámci tohoto svozu končí **v sobotu v 6.00.**

Městské služby Rýmařov

Představujeme současné zastupitele města

aneb

Koho při volbách letos (ne)zvolíme

Marie Volková, narodila se 5. prosince 1958 v Rýmařově. Střední zdravotnickou školu v Krnově ukončila maturitou v roce 1978 a nastoupila na gynekologicko-porodní oddělení nemocnice v Rýmařově jako všeobecná sestra. V roce 1982 složila maturitní zkoušku na SZŠ Olomouc - studium ukončila jako porodní asistentka. Pomaturitní specializační studium v Brně ukončila v roce 1991. Od roku 1994 pracovala ve funkci vrchní sestry gynekologicko-porodního oddělení. V roce 2005 byla jmenována do funkce vrchní sestry-manažerky operačních oborů, následovala funkce manažerky ošetrovatelské péče a v současnosti pracuje jako zástupkyně hlavní sestry v Nemocnici, s. r. o., Rýmařov. V komunálních volbách kandidovala za Sdružení nezávislých kandidátů.

Ve které komisi či oblasti jste pracovala?

Pracuji v komisi sociálně-zdravotní a v komisi životního prostředí. Práce v těchto komisích je mi blízká. Zdraví a životní prostředí se navzájem ovlivňují.

Co se vám konkrétně podařilo uskutečnit z vašich plánů a co již do konce volebního období nestihnete?

Vzhledem k mému krátkému pu-

sobení v zastupitelstvu města (jsem pracovně nejmladší zastupitelka - od roku 2005) se mi těžko toto období hodnotí. Radost mi udělá, když budou spoluobčané s naší prací spokojeni.

Kde vidíte problémy či rezervy?

Odpověděla bych slovy Štěpána z Básníků: „Rezervy vidím nemalé“, převážně v oblasti vzájemné komunikace s občany. Trochu nám chybí trpělivost v naslouchání a pochopení potřeb občanů.

Co byste ve městě zlepšila hned a co v budoucnu?

Mým přáním je, aby se město nevyliďňovalo a mladí neodcházelí za prací, aby se zlepšila dopravní obslužnost města, bytová politika a bylo více pracovních příležitostí.

Komu byste poděkovala za spolupráci v tomto volebním období?

Zvláště těm, kteří nad rámec svých povinností dělají něco pro město, a to bez ohledu na vlastní prospěch.

Chtěla byste kandidovat do zastupitelstva města i v příštím volebním období?

Uvažuji o tom.

Máte nějakou zvláštní okolnost nebo připomínku, kterou byste ráda uvedla?

Ano, například to, že ti, kteří kritizují naši práci, nechodí na veřejná zasedání a svoje připomínky pojednávají na tzv. veřejném trhu.

Se kterou pohádkovou bytostí byste chtěla strávit den?

Z pohádek jsem dávno vyrostla, ale šanci bych dala včelce Máji.

Jaké přání by vám měl splnit kouzelný dědeček?

Správný kouzelný dědeček splní více přání. Prvním by bylo zdraví a dalším vymytím hloupost a závist.

Kdybyste dostala šanci setkat se s významnou nebo zajímavou osobností (i nežijící), kdo by to byl?

Geniální Leonardo da Vinci nebo Sigmund Freud.

Koho nebo co byste si vzala s sebou na pustý ostrov?

Samotu a ticho mám velmi ráda, ale sluneční brýle, dobrá kniha a nějaký ten Pátek by nebyl k zahození.

Vaše oblíbené jídlo, spisovatel, film, hudební skladba nebo zpěvák a proč?

Nejím všechno, jsem prý velmi vybíravá. Těstoviny a kuřecí maso můžu na všechny způsoby.

Mými oblíbenými spisovateli jsou Robert Fulghum, Jarmila Loučková, Pavel Jansa, Leo Rosten - jeho kniha Pan Kaplan má stále třídu rád mě vždy pobaví. Tu si hlídám - ztrácí se. Ráda se podívám na filmy Vesničko má středisková, S tebou mě baví svět, Slunce seno ... Ty mě vždy dostanou do pohody. Ze zpěváků mám ráda irskou zpěvačku Enyu, Phila Collinse, R.E.M. a naše Nedvědy.

Vaše životní motto?

S úsměvem jde všechno lépe.

Děkuji za rozhovor. JiKo

Ing. Tomáš Köhler, narodil se v roce 1964 v Rýmařově. Po absolvování místního gymnázia vystudoval VŠB v Ostravě, fakultu hutní. Po roční vojenské službě nastoupil do podniku Kovohutě Břidličná. Ve stejném podniku, ačkoliv se dnes nazývá Al Invest Břidličná, a. s., je zaměstnán i nyní. V průběhu dlouhých 18 let vystřídal několik pracovních míst, dnes pracuje na pozici technického ředitele. V posledních komunálních volbách kandidoval za občanské sdružení BFAA Oldies. Je ženatý a má dvě děti.

Ve které komisi či oblasti jste pracoval?

Pracoval jsem v hospodářské komisi a ve finančním výboru.

Co se vám konkrétně podařilo uskutečnit z vašich plánů a co již do konce volebního období nestihnete?

Pochopil jsem i jako začátečník velmi brzy, že tak jako v jiných

oblastech a v komunální politice zvlášť nejde jen o osobní cíle, úspěchy či neúspěchy, ale především o týmovou práci. Klíčovou rolí samozřejmě hrají starosta a místostarosta, my zastupitelé, ale i všichni úředníci MěÚ, bychom měli zajišťovat konstruktivní zázemí a dokonalý servis. Tento systém má u nás daleko k dokonalosti na všech stupních, nicméně troufám si tvrdit, že jsme nebyli neúspěšní. V zásadě jsme naplnili schválený čtyřletý plán rozvoje města, postupně jsme snižovali zadluženost města, vypořádali se s relikty minulosti (cca 25 mil. Kč jako dopad nevyřešených či špatně řešených případů z minulého období), udrželi jsme ve městě všechny střední školy, nechali si zpracovat a zadat studie a témata k rozvoji města na příští období. Kandidoval jsem za občanské

sdružení zaměřené především na amatérský sport, proto mě osobně mrzí nerealizování uvažovaných a plánovaných akcí, jako je umělá ledová plocha, rekonstrukce tělocvičny, areál „Flemišky“ a koupaliště. Snad v příštím období!

Kde vidíte problémy či rezervy?

Vidím je všude, ale finanční možnosti a velká roztržitost názorů na priority vedou k tomu, že úspěšná řešení jsou opravdu „během na dlouhou trať“. Zcela určitě jsou ve městě velké rezervy v oblasti využití volného času, což je vedle nedostatku pracovních příležitostí zásadní příčina odchodu především mladých lidí z města. Domnívám se, že oblasti sportu, turistiky a kultury jsme hodně dlužní. Rozumím tomu, že priority města budou vždy v oblastech základních potřeb, jako jsou komunikace, kanalizace, vodovody,

odpadové hospodářství, školství, sociální péče a bytová politika, nicméně volnočasové činnosti považuji za neméně důležité a je nezbytné se jim v následujícím období více věnovat a více do nich investovat. Rezervy vidím také v samotné práci zastupitelstva, tedy i sám v sobě. Rozhodně ne vždy jsme byli dobře připraveni projednávat důležitá témata, mnohdy jsme starostovi příliš nepomáhali.

Co byste ve městě zlepšil hned a co v budoucnu?

Chtěl bych, aby se do komunální politiky zapojilo více aktivních a schopných lidí, těch pasivních, vždy kritizujících máme téměř plné město. Hodně mi vadí i pokračující nástup byrokracie na úřadu, nová a nová pravidla, nové zákony, předpisy, směrnice, vyhlášky. To všechno vede bohužel k nárůstu administrativy, počtu

úředníků a výsledkem je strnulý, nepružný systém a často naštvání občané. Musím dodat, že na tento fakt mají zastupitelé i městský úřednický aparát jen nepatrný vliv. Velkým a prozatím nevyřešeným problémem je dlouhodobě nevyužitá průmyslová zóna, v této oblasti vidím jednu z nejvyšších priorit pro příští volební období. Pro následující období budou snad vůbec nejdůležitějšími aktivitami zpracování projektů a žádostí o dotace jak ze státního rozpočtu, tak i evropských fondů. Tato velmi náročná, odborná, ale i politická činnost přinesla již řadu úspěchů v současnosti, nicmé-

ně v budoucnosti ji bude nezbytně nadále zkvalitňovat. Město nemá a velmi pravděpodobně ani v budoucnosti nebude mít dostatek vlastních zdrojů na realizaci potřebných rozvojových plánů. Budoucí zastupitelstvo bude muset posoudit, zda současný tým, který zpracovává žádosti, posílí či využít externích služeb.

Komu byste poděkoval za spolupráci v tomto volebním období?
Všem, kdo se aktivně zapojili do práce a přinesli nasazení, dovednost, zkušenost a kreativitu.
Chtěl byste kandidovat do zastupitelstva města i v příštím volebním období?

Ano.

Máte nějakou zvláštní okolnost nebo připomínku, kterou byste rád uvedl?

Ne.

Se kterou pohádkovou bytostí byste chtěl strávit den?

S panem Tau, mnoho toho nenačlověčí, ale vykoná mnoho užitečných skutků.

Jaké přání by vám měl splnit kouzelný dědeček?

Pevné a stálé zdraví celé mé rodiny.

Kdybyste dostal šanci setkat se s významnou nebo zajímavou osobností (i nežijící), kdo by to byl?

T. G. Masaryk, J. Werich, E. Zá-

topek.

Koho nebo co byste si vzal s sebou na pustý ostrov?

Jakékoliv plavidlo, abych se urychleně dostal zpět ke svým blízkým a známým. Na pustém ostrově bych nedokázal žít.

Vaše oblíbené jídlo, spisovatel, film, hudební skladba nebo zpěvák a proč?

Segedínský guláš, K. Čapek, akční filmy s B. Willisem, rocková muzika.

Vaše životní motto?

Kdo nezná přístav, do kterého se chce plavit, tomu není žádný vítr příznivý.

Děkuji za rozhovor.

JiKo

pozvánka na mimořádnou aktuální konferenci

Veřejné zakázky

(Nová úprava zákona o zadávání zakázek č. 40/2004)

přednáší Ing. Jiří Blažek, certifikovaný lektor

středa 31. května 2006 od 9.00 malý sál Střediska volného času v Rýmařově - kapacita 50 míst

V předstihu vám oznamujeme konání, abyste se včas stihli přihlásit

NA KONFERENCI ZVEME:

I. Zadavatele - představitelé obcí, měst a krajů, představitelé státní správy, školství, neziskových organizací a další představitelé veřejnoprávních organizací.

II. Uchazeče - podnikatelský sektor, investory, stavební firmy, zpracovatele projektů, bankovníctví, pojišťovnictví a další zájemce o zakázky.

1) RÁMCOVÝ PROGRAM:

Seznámení se strukturou nového zákona o zadávání veřejných zakázek. Zadávací řízení, průběh zadávacího řízení, zahájení, zadávací dokumentace, kvalifikace, hodnocení nabídek, úkony zadavatele, námitky, uzavření smlouvy.

Důsledky porušení zákona o veřejných zakázkách a rozbor některých rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Veřejné zakázky u příjemců dotací - specifika zadávacích řízení pro příjemce dotací, rozbor jednotlivých druhů programů a specifických požadavků na způsob provádění zadávacích řízení.

Zadávací řízení veřejných zakázek z pohledu hospodaření obcí a nového správního řízení. Pracovněprávní, občanskoprávní a trestní rizika při porušení zákona o zadávání veřejných zakázek. Relevantní činnosti, definování základních pojmů (terminologie), rozdělení VZ. Posuzování a hodnocení nabídek, matematické metody - kvalifikovatelné, nekvalifikovatelné, ceny mimořádně nízké (neúplné nabídky). Dynamický nákupní systém, rámcové smlouvy, soutěžní dialog, veřejná soutěž o návrh, elektronický systém, zjednodušené zadávací řízení.

Program bude průběžně aktualizován a doplňován!

Na závěr akce bude účastníkům předán **CERTIFIKÁT** o absolvování.

Těšíme se na vaši účast a spolupráci.

Městský úřad Rýmařov, odbor ŽPaRR, RNDr. František Čermák, tel.: 554 254 312

Zdravotnictví

Nová struktura a budoucnost Podhorské nemocnice, a. s., Rýmařov

Vedení nemocnice informovalo ve čtvrtek 30. března Zastupitelstvo města Rýmařova o záměru navýšit počet lůžek ošetrovatelské péče. V současné době disponuje oddělení třiceti lůžky, od července by jich mělo být 40. Tato lůžka plně nahradí dosavadní lůžka interního oddělení. Vedení nemocnice zdůrazňuje, že se pro pacienty nic nemění: „Lékařská služba zůstává zachována včetně pohotovostních služeb. Pokud lékař usoudí, že pacient potřebuje akutní péči, bude pře-

zen do Bruntálu. Jinak mu bude poskytnuta lékařská péče v Rýmařově,“ vysvětluje ředitel Marián Olejník, který považuje navýšení počtu lůžek za dostatečné. Ambulantní provozy všech ordinací zůstávají zachovány.

Nemocnice začala od 1. dubna používat nový název Podhorská nemocnice, a. s., má dvě pracoviště: v Rýmařově a v Bruntále. Předsedou představenstva Podhorské nemocnice, a. s., je MUDr. Marián Olejník, místopředsedou Ing. Roman Gavanda a členem

MUDr. Dan Volnohradský. V dozorčí radě zasedají kromě předsedy MUDr. Marka Potysze a Ing. Lenky Laníkové také zástupci obou měst: za Bruntál místostarostka Hana Šutovská a za Rýmařov zastupitel Ing. Tomáš Köhler. Rýmařovské zaměstnance zastupuje v dozorčí radě předsedkyně odborové organizace Marie Volková, zájmy zaměstnanců v Bruntále hájí předseda LOK MUDr. Tomáš Martinek.

Simona Součková, tisková mluvčí

Nový ultrazvuk zkvalitní lékařskou péči

Podhorská nemocnice, a. s., Rýmařov koupila bruntálskému radiodiagnostickému oddělení nový ultrazvukový přístroj japonské firmy Aloka. Díky němu mohou pacienti počítat se zkvalitněným zdravotní péče. Lékaři budou nyní totiž provádět vyšetření, která jim dřívější technika nedovolovala. Především mohou vyšetřovat cévy na jakémkoliv místě těla.

Nový ultrazvuk je jedním z posledních modelů japonské firmy ve vyšší střední třídě. „Díky němu můžeme rozšířit škálu svých výkonů,“ uvedl primář radiodiagnostického oddělení Podhorské nemocnice, a. s., Rýmařov MUDr. Tomáš Martínek. Očekává, že stoupne i počet vyšetřovaných pacientů. V současnosti jich na oddělení vyšetří společně s lékaři z gynekologicko-porodnického oddělení měsíčně více než pět set. „Nový přístroj nám umožní snadno diagnostikovat například zánět hlubokého žilního systému dolních končetin, postižení cév

končetin při cukrovce či například lehce provést vyšetření cév krku při závrativých stavech,“ řekl zástupce primáře radiodiagnostického oddělení Podhorské nemocnice, a. s., Rýmařov MUDr. Ivo Labónek. Lékaři ultrazvukem mohou také vyšetřovat cévy v oblasti břicha. Pro tato vyšetření je přístroj vybaven nejen potřebnými programy, ale zejména speciální cévní sondou, která při srovnání s běžnými univerzálními sondami poskytuje mnohem kvalitnější možnosti zobrazení. „Přístroj má rovněž jedinoučelovou vysoce kvalitní sondu pro vyšetření prsou. Další sondu budou lékaři používat pro vyšetření gynekologická. Ve výbavě přístroje pochopitelně nechybí ani sonda břišní,“ vysvětlil Mgr. MUDr. Ivo Labónek.

Úplnou novinkou je to, že pro záznam obrázků z ultrazvukového vyšetření na novém přístroji již nebudou zdravotníci potřebovat papírový pás, na který se obrázky tiskly. „Obrázová doku-

Foto: archiv Podhorské nemocnice, a. s., Rýmařov

mentace z nového ultrazvuku se ukládá v digitální formě na počítačový pevný disk,“ upřesnil Mgr. MUDr. Ivo Labónek. Nemocnice tak získala první zařízení, které je schopné práce v prostředí PACS (Picture Archiving and Communication System - systém počítačového zpracování a vyhodnocování obrazových dat získaných při vyšetření). Dokumentace je uložena na disku speciální pracovní

stanice, která umožňuje nejen prohlížení obrázků, ale i další práci s nimi. Lékaři budou mít rovněž daleko komfortnější práci při zhotovování textových popisů vyšetření. „Výhody systému PACS poznají i naši pacienti, neboť systém umožňuje rychlou a pohodlnou distribuci výsledků radiologických vyšetření v rámci nemocnice,“ dodal Mgr. MUDr. Ivo Labónek. *Simona Součková, tisková mluvčí*

Poděkování

Dovolujeme si touto cestou poděkovat ošetřujícímu lékaři panu MUDr. B. Servusovi, pracovnícím Diakonie Rýmařov a ošetřujícímu personálu a lékařům nemocnice za obětavost, kterou prokázali při léčení naší prababičky M. Holzmannové z Rýmařova. Současně děkujeme všem, kdo jí vzdali čest na její poslední cestě.

Rodina Holzmannova a Zavadilova

Školství

Na učitele se nezapomíná

Motto: Komukoli prospěti můžeš, prospívej rád, možno-li celému světu. Sloužiti a prospívati je vlastnost povah vznešených.

Jan Amos Komenský

„Jó, bejt tak učitelem, to by bylo leháro, dva měsíce prázdnin, každé volno si pořádně užít, ať už jsou Vánoce nebo Velikonoce. A co ..., ta děcka bych nějak zvládl a té práce zase tak moc není,“ mohli již několikrát slyšet nejen

ti, kterých se tyto výroky přímo dotýkaly, ale i mnozí z nás, ať již někde na ulici nebo u „silných hospodských rozhovorů“. Ruku na srdce, nikdo z těch nabubřelých „siláků“, kdyby došlo na lámání chleba, by určitě „lopatu“

za učitelskou katedru neměnil. Každého opravdového učitele, který to s dětmi myslí vážně a upřímně, si nesmírně vážím. Už pro jejich lidský přístup a odhodlání dát dětem do života základy vzdělání a vytvořit v jejich mladé duši prostor pro lásku, cit a porozumění, hlavně u těch nejmenších. Učitelé to nikdy neměli lehké, své žáky museli učit v každé době, ať již na stěně visel obraz staříčského mocnáře nebo se vyučovalo německy či se do školy chodilo s pionýrským šátkem na krku.

Pevně věřím, že každý z nás alespoň jednou v životě potkal kantora, na nějž vzpomíná celý život. Já osobně tedy ano. Po světě jich nechodí mnoho, ale jsou. Existují. A že existují také v Rýmařově, jsme se mohli přesvědčit na slavnostním setkání

pedagogů ve Středisku volného času (SVČ) ve středu 29. března. Každoročně je SVČ ve spolupráci s městem Rýmařov pořádá u příležitosti výročí narození filozofa, spisovatele, teologa a pedagoga Jana Ámose Komenského (28. března). Tři desítky pozvaných učitelů si v tento den připomenuly svůj svátek. Mezi nimi bylo také šest jubilantů, kteří buďto oslavili významné výročí, nebo v nejbližší době odcházejí na zasloužený odpočinek. S kytičkou a blahopřáním přišli za učiteli místostarosta Rýmařova Jaroslav Kala, předsedkyně komise pro občanské záležitosti Květoslava Sicová, vedoucí odboru školství a kultury Leona Pleská a ředitelka SVČ Marcela Pavlová.

Učitelům přišly zahrát a zazpívat děti ze Základní umělecké školy

Rýmařov pod vedením svých učitelů Lenky Janouškové a Libora Martiníka a ředitele Jiřího Taufera. Během koncertu ke Dni učitelů zazněla celá řada klasických, lidových i moderních skladeb, závěr patřil řediteli Jiřímu Tauferovi, který v improvizované skladbě rozezněl struny netradičního nástroje sitár. Na bicí jej

doprovodil jako jeho host šéf bubenicové skupiny Jumping Drums a zakladatel bubenicové školy Ivo Batoušek.

Dalšímu vzácnému hostu, učiteli, docentu pražské FAMU a pedagoga Slezské univerzity v Opavě, především pak uznávanému a dlouholetému fotografovi Jindřichu Štreitovi ze Sovince

připadl odpovědný úkol pronést slavnostní přípitek. Zhostil se jej skutečně se ctí. Poblahopřál všem učitelům k jejich svátku, vyzdvihl záslužnou činnost pedagogů a přidal přání pevného zdraví.

Součástí oslavy byla expozice výtvarných a keramických prací zájmových kroužků SVC. Spo-

lečně s kytičkou obdrželi oslavenci i drobná dílka z keramické dílny, kterou vede Eva Kudláková. Závěr oficiální části patřil pozváním na raut a k neformální besedě. Slavnostně nazdobenou tabuli připravili žáci Střední školy Rýmařov, oboru kuchař-číšník, pod vedením mistrové Jany Egidové. *JiKo*

Kraj ocenil profesorku rýmařovského gymnázia Zdeňku Sedláčkovou

V úterý 28. března se do Muzea Novojičínka sjelo 25 učitelů působících na školách Moravskoslezského kraje, aby převzali ocenění za svou pedagogickou činnost. Odbor školství MSK, který slavnostní akt pořádal u příležitosti Dne učitelů již několikrát, touto cestou usiluje vyzdvihnout práci pedagogů, lidí, kteří mají velký vliv na mladou generaci, a to zvláště těch, kteří se svým žákům a studentům věnují nejen během vyučování, ale i mimo rámec svých běžných povinností. Mezi oceněnými se již několikrát objevili profesoři rýmařovského gymnázia, letos se mezi pětadvacet vyznamenaných zařadila další zástupkyně této školy, profesorka Zdeňka Sedláčková.

Mgr. Zdeňka Sedláčková působí ve školství už dvacet let. Vyučuje biologii, tělocvik a základy společenských let a pořádá pro studenty i mimoškolní činnost, především sportovní (vede volejbalový kroužek a zúčastnila se vodáckého kurzu gymnázia), ale také např. kurz první pomoci. Mezi její nejvýznamnější aktivity, za něž byla letos krajem oce-

něna především, patří pravidelné exkurze studentů do Muzea Osvětlení v Polsku a zapojení předmaturnitních ročníků do projektu Pražský model OSN. Posledně jmenovaný projekt, který nabízí studentům možnost účastnit se, byť simulovaně, řešení závažných mezinárodních problémů, kterými se zabývají politické na nejvyšší úrovni, absolvují rýmařovští gymnazisté tento rok již podruhé. Podle slov Zdeňky Sedláčkové je na celé akci nejpotešitelnější, že se i studenti z malého města, jakým je to naše, dokážou prosadit v konkurenci několika desítek škol z celé republiky, včetně prestižních pražských ústavů.

Zdeňka Sedláčková získala ocenění v kategorii Výrazná pedagogická osobnost roku společně s dalšími šesti učiteli z celého Moravskoslezského kraje (zbývajících osmnáct pedagogů bylo vyznamenáno za dlouhodobou tvůrčí činnost). Ceremoniál, na nějž byla společně s ředitelkou gymnázia Zdenou Kovaříkovou pozvána, měl podle jejich slov vysokou úroveň. Probíhal v krásném prostředí novojičínského zámku a je-

ho slavnostní ráz ještě podtrhla účast prezidenta Václava Klause, jenž osobně předával pedagogům jejich ocenění. Na otázku, zda ji přítomnost prezidenta překvapila, Zdeňka Sedláčková odpovídá: „To, že bude přítomen i prezident, jsem se dočetla víceméně náhodou v novinách. Nebylo to předem ohlášeno a někteří vyznamenaní to vůbec netušili.“ Václav Klaus spolu s manželkou přijeli na oslavu Dne učitelů během své oficiální návštěvy Moravskoslezského kraje.

Po Jaroslavě Slavičinské, která přebírala ocenění za pedagogickou činnost od zástupců kraje a posléze i od ministryně školství v roce 2002, a po Vladimíru Stanzelovi, jenž titul Výrazné pedagogické osobnosti získal loni, je Zdeňka Sedláčková již třetím učitelem rýmařovského gymnázia, který se může podobným vyznamenáním pochlubit. Svědčí to o tom, že se tato střední škola v rámci kraje může přinejmenším kvalitou svých pedagogů počítat mezi ty nejlepší. *ZN*

Foto: archiv Krajského úřadu MSK

Rýmařovská Mateřinka 2006

Proč Mateřinku pořádat? Proto, aby byla podpořena tvořivost a aktivita dětí, jejich citlivost a smysl pro krásu. Dnešní svět plný povrchnosti, pasivity, konzumu a agresivity potřebuje tyto hodnoty jako sůl.

Oblastní festival Rýmařovská Mateřinka je součástí 11. ročníku celostátního festivalu Mateřinka 2006. Téma pro letošní rok znělo: Sport - cvičení - zdravé děti.

Letošní ročník pořádala MŠ Rýmařov, 1. máje 11, a SVC Rýmařov. Konal se 24. března pod záštitou starosty města Rýmařova Petra Kloudy a zúčastnilo se ho 16 mateřských škol z bývalého okresu Bruntál.

Děti během dvouhodinového programu ukázaly, jak jsou šikovné, neboji se žádného pohybu, ale

hlavně že ze svého vystoupení mají radost, mnohé nemohly ani do spat rána, jak se těšily. A jejich komentáře po skončeném vystoupení neměly chybu: „... To jsme ale borci ...“

Všem dětem děkujeme za jejich krásná vystoupení a přejeme jim tu zdravou dávku sebevědomí do dalších etap jejich života. Kantorkám mateřinek patří dík za to, že vedou děti k radosti z pohybu a správnému postoji k životu. Ještě jedno poděkování patří všem sponzorům, bez jejichž pomoci by děti nemohly dostat odměny za dobře vykonanou práci - i to patří k životu. Nejlepší vystoupení se představí v květnu na celostátním festivalu v Nymburce Mateřinka 2006.

Evženie Resnerová

Gymnázium Rýmařov, ZUŠ Rýmařov a Spolek pro partnerskou spolupráci města Rýmařova

ZVOU

na koncert

litevského dívčího sboru Aušra
a chlapecké vokální skupiny
ze střední školy Panemunė v Alytusu

v pondělí 10. dubna
v 17.00 v sále ZUŠ

Zazní litevské národní a muzikálové písně
i slavný sbor z opery Giuseppe Verdiho Nabucco

Další úspěch TK Jes

V neděli 26. března 2006 se v Olomouci uskutečnila další soutěž pod názvem „O hanácký koláček“. Pořadatelem této akce byl taneční soubor Rytmus Olomouc a Dům dětí a mládeže v Olomouci. Taneční soubor Jes zastupovaly

Foto: archiv ZŠ Rýmařov

Žaneta Szapovalová v kategorii dětí - výrazový tanec a Nikola Čudovská v kategorii mládeže - výrazový tanec.

Žanetka si ve své první soutěži vedla výborně a se skladbou *Klauní rej* obsadila 2. místo. Zkušenější Nikola pak získala se skladbou *Nero* jednoznačně nejvyšší ocenění. Oběma tímto ještě jednou blahopřeji, děkuji za krásné výkony a rodičům za pomoc a podporu.

Alena Tomešková,
vedoucí TK Jes

Střední škola motivuje k boji s negativními jevy

Jestliže je dítě rodiči vedeno k dobrým vzájemným mezilidským vztahům a děje se tak i vhodným příkladem rodičů, nepřímo je tak v dětech pěstováno umění komunikovat a jednat s lidmi. Zároveň se děti učí zdravě se v komunikaci prosazovat, mají schopnost vyjadřovat svůj názor, být nezávislí a mít úctu k sobě samým. U takto vybaveného dítěte je daleko větší předpoklad, že dokáže snadněji odolat okolnímu tlaku při experimentu s drogou a dalšími negativními jevy v současné době.

Rodině dospívajícího dítěte a vlastně celé společnosti již několik let podává pomocnou ruku Střední škola Rýmařov, která je iniciátorem soutěže Negativní jevy ve společnosti. Žáci se v ní

aktivně zapojují prostřednictvím literární nebo výtvarné soutěže do diskuse o problematice drog, alkoholismu a kouření.

S nápadem uspořádat soutěž Negativní jevy ve společnosti přišla škola již v roce 1998/99. U zrodu stála současná ředitelka školy Soňa Kovářková, tenkrát ještě zástupkyně ředitele na škole, která nesla název Střední zemědělské učiliště, později Střední odborné učiliště a Odborné učiliště Rýmařov. Na soutěž získala škola grant od ministerstva zemědělství a zúčastnili se jí žáci škol z celého Moravskoslezského kraje, dokonce i ze vzdálenějšího okolí. „*Od té doby, co je zřizovatelem školy krajský úřad, nemá soutěž tak velké zastoupení škol. Každá škola si*

soutěže podobného charakteru organizuje spíše sama. Pozvali jsme například školy v Bruntále, Krnově, Albrechticích, ale bohužel jejich žáci nepřijeli, což je určitě velká škoda. Na druhé straně je pro nás příjemným překvapením, že letošního ročníku se poprvé zúčastňuje Gymnázium Rýmařov,“ vyjádřila svůj kladný postoj k soutěži Negativní jevy ve společnosti ředitelka školy Soňa Kovářková.

Letošní regionální kolo soutěže se uskutečnilo ve středu 29. března na Střední škole v Rýmařově a soutěž byla opět rozdělena na část literární a výtvarnou. Soutěže se zúčastnily téměř dvě desítky soutěžících z pořadající Střední školy Rýmařov, Soukromé

střední školy Prima Rýmařov, s. r. o., Gymnázia Rýmařov a Středního odborného učiliště Zábřeh. Porota byla tvořena zástupci těchto jednotlivých škol. Veškeré práce se týkaly problému drog, alkoholu, vztahů mezi lidmi, škodlivosti kouření, ničení životního prostředí a šikany. Vystoupení žáků v literární soutěži bylo náročné na přednes, vlastní nápaditost a fantazii a porota to neměla při hodnocení a udělování bodů vůbec. V literární části zvítězil se svou prací „Promarněná láska“ Michal Pek, který se v loňském ročníku umístil na druhém místě. Další vítěze, ať již v literární nebo výtvarné části, zobrazuje níže uvedená tabulka.

Výsledky regionálního kola soutěže

Část literární:

1. Michal Pek Klára Ctibůrková	SŠ Rýmařov	Promarněná láska	95 bodů
1. Vladka Bednářová Hana Navesniáková Petra Přečková Lucie Schneiderová	SŠ Prima Rým.	Alkoholismus v rodině	95 bodů
2. Monika Foberová	SOU Zábřeh	Jak je lehké začít	94 bodů
3. Jana Havlanová	SŠ Rýmařov	Žaneta	80 bodů

Část výtvarná:

1. Martina Trechová Lucie Dostálová Irma Nevečeřalová	SOU Zábřeh	Drogy na zemi	75 bodů
2. Pavlína Hromadová	Gymn. Rým.	Zamyšlení	72 bodů
3. Regina Čtvrtlíková	Gymn. Rým.	Náboženský fanatismus	69 bodů

Je velká škoda, že tato v současnosti velmi potřebná soutěž, poukazující na nešvary hektické a anonymní doby, skončí pouze u regionálního kola. Kompetentní místa by se měla zamyslet nad smysluplností soutěže, nad tím, co přináší dnešním mladým lidem, a především, zda by nestálo uspořádat její národní mutaci.

JiKo

vítězná literární práce

Promarněná láska

Michal Pek

Svět drog. Musí být? Tvrdím, že ne. Ale jsou možná u někoho v kapse, v sešitě, pod kobercem, v šuplíku. Kdyby mohly vydat signál, byli bychom překvapeni, jak blízko jsou. Máme bohužel mezi sebou otrlé, bezohledné a dobře zásobované dealery.

Do soukolí prodejců drog, zvedavostí a špatné party se dostali také dva mladí lidé, kteří žili pro svou lásku a měli budoucnost před sebou. Ta mohla mít poslouplou - láska, svatba, děti, práce, ale najednou se zvrtila a obrátila úplně jiným směrem. Jako s figurkami na šachovnici si s nimi zahrál nejdříve alkohol, pak lehké drogy a posléze „pan Pervitin“.

V partě se jen tak neodmítá, a tak si hoch párkrát dal. Pak to ale všechno (drogy i známost) vzdal, ale jeho dívka, ta ho stále milovala. Jednou si dala velkou dávku a stěží došla domů.

Je sama v pokojíčku a najednou si sama pro sebe povídá: „Proč opouští tě ten, co tolik miloval, proč odchází pryč, a tolik sliboval... Když jej však ty miluješ dál a dál, ale on ten slib věrnosti zpátky vzal, chceš vysvětlení, proč to, co bylo mezi námi, už není? Když slzy jsou jako hrách valící se, když láska stále nevrací se, chceš znát, kdo zavinil to, že On už nemá tě rád? Když láska tvé vlastní dveře zamyká, vždyť ty musí mít nějakého vini-

ka... I já ho všude hledala na celém světě, každé místo prolezla zde na planetě. A teď jsem ho konečně našla. Teď stojí přímo přede mnou a hledí mi do tváře, ztratila jsem ho kvůli tady té potvoře. Myslela jsem, že zrůdy podobu má, a ona jako zoufalec vypadá. Myslela jsem, že má podobu saně, a ona na mě kouká zoufale a odevzdaně.

Křiknu na ni: 'Proč? Proč jsi to udělala? Proč jsi mi všechno vzala? Vždyť já přece moc dobře vím, že jen díky tobě nejsem s ním.' Je tak obyčejná, jak se jí to povedlo? Právě život mi zkažila, křičím na ni: „Co jsi vlastně zač?“ Můj hlas protíná pláč. Vtom vidím po její tváři slzu sté-

kat, nedbám na to a řvu: 'Ty budeš pykat!' Vtom vejde do pokoje moje máma. Ptá se, na koho mluvím, když v pokoji jsem sama. Ptá se, co mě to jenom napadlo, když v pokoji jsem jen já, já... a zrcadlo.“

Vtom dívka upadla na koberec. Pan Pervitin jí dává jen chvilku a odnáší si ji v náručí. Chystá se převzít nad ní úplnou moc tancem smrti.

Po čase našla matka deník, kde bylo psáno o jednom chlapci. Byla tam i adresa, a tak ji napadlo, že mu ho přinese ukázat. Setkání pro něho bylo zdrcující. Nesl je velmi těžce a vše si dával za vinu. V zármutku pro ni složil báseň:

Promarněná láska

Teď už vím, že mě měla ráda,
a já myslel si, že jen jako kamaráda.
Teď už vím, že mě někdo miloval,
a já hlupák to nepoznal.
Odešla, a já ji chci mít,
pověz mi, srdce, kam mám jít?
Teď chtěl bych se s ní smát,
toužím ji za ruku brát
a také chtěl bych ji do kina zvat.
Poraď mi tedy, kterou cestou se mám dát?
Hledám její jemnou dlaň,
snad neproměnila se v laň?
Hledám její lásku,
snad není v nějakém klásku,
uvězněna na poli?
Proč jsem se jen smál a ruku jí třeba nepodal?
Proč jsem ji nepozval do kina?
Vždyť je to určitě má vina.
A ptám se lidí v okolí,
jestli ji někdo neviděl, kdo to ví?
A tichým hlasem mi odpoví:
„Život jí smutek vzal,

když někdo si sní jenom hrál.“
Milčím. Vlastně jsem nevěděl, že rád ji mám.
Vím to až teď, však nic už se nevrátí víc.
Chodím teď k jejímu hrobu
a vím, že všechno je pryč.
Dívám se smutně, jak tam roste petrklíč...

vítězná výtvarná práce

Koláž: Střední odborné učiliště Zábřeh na Moravě

Opilá žena putovala na záchytku

V neděli 19. března byli rýmařovští policisté přivoláni do jedné z místních restaurací, aby zajistili silně podnapilou ženu. 63letá žena přišla do hostince a dožadovala se alkoholu. Vzhledem k jejímu stavu jí číšník odmítl vyhovět a vykázal ji ven, ovšem žena už nebyla schopna chůze a začal obtěžovat hosty. Přivolání policisté opilou ženu vyvedli z restaurace a pokusili se kontaktovat její příbuzné. Jejich snaha však byla bezvýsledná. Ženin stav začal ohrožovat její zdraví, a proto ji policisté museli odvézt na záchytnou stanici do Sternberka.

Za zlomený kotník trestní stíhání

Rýmařovští policisté překvalifikovali z původního přestupku na podezření z trestného činu ublížení na zdraví případ, ke kterému došlo 13. března večer v Rýmařově. 49letý muž, který v podnapilém stavu odcházel z bytu na Bartákově ulici od svého známého, za dosud nezjištěných okolností na chodbě upadl a utrpěl zlomeninu kotníku. Poškozený uvádí, že ho jeho známí měli žduchnout při obouvání, ale ti to shodně popírají. Zraněný muž se bude léčit 2 až 3 měsíce.

Další úvěrový podvod

Ve středu 29. března byl z trestného činu úvěrového podvodu obviněn 43letý muž z Rýmařova. Koncem prosince roku 2004 uzavřel na rýmařovské poště

úvěrovou smlouvu na částku 15 tisíc Kč. Do smlouvy přitom uvedl, že pracuje u Městských služeb Rýmařov s čistým měsíčním příjmem 10 725 Kč. Když ale nehradil měsíční splátky, obrátil se peněžní ústav na údajného zaměstnavatele. Bylo ovšem zjištěno, že muž u uvedené společnosti nikdy nepracoval a že je již od roku 1996 veden na úřadu práce.

Vyhrožoval sebevraždou

V opavské psychiatrické léčebně skončil 40letý muž z Rýmařova, který se v opilosti pohádal se svou družkou a začal vyhrožovat sebevraždou. Hlídka policistů vyjela k restauraci, kde se oba zdržovali, a podezřelého zajistila. Jeli-kož stále opakoval, že se oběsí, byl muž převezen k vykonání dechové zkoušky. Lékař záchranné služby poté rozhodl o jeho umístění na psychiatrii, kam ho policisté ještě tentýž večer eskortovali.

Policie hledá svědky zranění mladé ženy!

Dopravní policisté žádají o informace svědky události, ke které došlo 17. listopadu 2005 v 17.35 na zastávce u Selika v Bruntále, ve chvíli, kdy zde stavěl meziměstský autobus zn. Mercedes (přepravní společnosti ČSAD Ústí nad Orlicí) na pravidelné lince Praha - Ostrava. Na zastávce přistoupilo několik cestujících, mezi nimi 25letá žena. Ta po nastoupení do autobusu, jenž se měl se škrubnutím rozjet, upadla a utrpěla těžké zranění kolena, pro které se léčila až do konce letošního února.

Ridič autobusu raněnou převezl do nemocnice v Bruntále a poté pokračoval v jízdě ve směru na Opavu. Žádáme cestující, kteří uvedeného dne přistoupili do tohoto autobusu na zastávce Bruntál-Seliko nebo již seděli v autobusu a byli svědky události, necht kontaktují policii - DI Bruntál, tel. 974 731 254, nebo linku 158. Za spolupráci při vyšetřování děkujeme.

Během víkendu byly ohlášeny další krádeže lyží

Ačkoliv zima nám už snad dává vale, na horách se ještě lyžuje. Neubývá lyžařů, ale ani zlodějí lyžařského vybavení. Hosté rekreační chaty v Karlově ohlásili 18. března krádež čtyř párů lyží v celkové hodnotě 36 tisíc Kč. Zloděj vnikl do lyžařny zřejmě pomocí nalezených klíčů.

Prodavačky si cukrárnu uhlídaly

Dva mladíci ve věku 21 a 15 let byli v sobotu 1. dubna přistiženi při krádeži v cukrárně na náměstí Míru v Rýmařově. Nebylo to přitom poprvé, co se do této prodejny vloupali. Na půdě budovy, v níž cukrárna sídlí, našli klíče, které se shodovaly se zámek dveří prodejny, a jejich pomocí minimálně sedmkrát po sobě vnikli dovnitř. Z poklady a příruční kasy vždy odcizili uložené peníze. Jejich řádění zatrhla teprve 1. dubna majitelka a prodavačka, které si prodejnu hlídaly a ve chvíli, kdy oba mladíci odemkli dveře, je přistihly při činu. Následujícího dne byli zlo-

ději obviněni z trestného činu krádeže.

Lupič za sebou nechal spoušť

Do areálu na ulici 8. května v Rýmařově se vloupal mezi 23. a 27. březnem zloděj. Násilím vnikl do dvou budov uvnitř areálu a prohledal několik kanceláří. Přitom zdemoloval několik dveří, rozbil několik oken, zpřevracel nábytek a rozházel všechny věci. Během svého puštění ukradl pouze láhev whisky, nicméně na dveřích a oknech napáchal velké škody, přesahující 27 tisíc Kč.

Dopravní nehody neopatrných cyklistů

V pátek 31. března došlo mezi Rýmařovem a Janovicemi k nehodě jízdního kola a Felicie. 80letý cyklista při odbočování na účelovou komunikaci nedal znamenání a přešel přes střed vozovky do levé poloviny silnice přímo před osobním autem, které řídil 47letý muž. Došlo ke střetu a starší muž utrpěl lehké zranění. Způsobená škoda činí cca 5 200 Kč.

Hned následujícího dne došlo na parkovišti v Rýmařově k podobné nehodě. 50letý muž, který jel na kole po chodníku, chtěl zastavit a zřejmě ztratil stabilitu, nezvládl řízení a upadl na auto, které jelo vedle něj po silnici. Cyklista nebyl zraněn, policisté mu však naměřili 2,46 promile alkoholu. Způsobená škoda činí cca 5 000 Kč.

Zpracovala redakce na základě podkladů tisk. mluvčí PČR Bruntál

Stěhovaví andělé

Výstava **Andělé mezi nebem a zemí**, kterou jste si mohli prohlédnout v rýmařovském muzeu v prosinci loňského roku, posloužila jako výzdoba plesového sálu ve Vrbně pod Pradědem. V únoru se výstava přesunula do uničovské Nové galerie v místní ZUŠ. Poté andělé odletěli do Jeseníku, kde na více než měsíc ozdobili vestibul nemocnice. Jesenická výstava bude zakončena vernisáží 24. 4., na níž zahrají společně žáci rýmařovské a jesenické zá-

kladní umělecké školy.

V červnu si andělé udělají výlet do Spálova u Oder, kde se při příležitosti 10. festivalu MAF (Malý akustický festival) slétnou na stromech kolem místního kostela. Na závěr školního roku spočinou 18. června 2006 na stěnách kostela v Albrechticích u Rýmařova, kde se stanou součástí velké přehlídky výtvarných prací, divadla a hudby ZUŠ Rýmařov.

Mgr. Kamila Hýžová

Foto: archiv ZUŠ Rýmařov

Malé ohlédnutí za velkým vítězstvím

Zkuste se zamyslet, jestli v dnešní uspěchané době máte ještě čas pozastavit se nad různou životní úrovní a situací lidí kolem sebe, bez ohledu na jejich věk, barvu pleti nebo sociální postavení. Nemám na mysli pouze globální problémy, ale i třeba naše krásné město se všemi jeho obyvateli.

Nebo naopak patříte k tzv. „lidem ekonomickým“, kteří hledají nové příležitosti a možnosti, jak správně a účelně využít peníze, které nabízejí velké společnosti formou různých grantů a tendrů?

Víte, že když tyto dvě skupiny zcela odlišně smýšlejících lidí dají hlavy dohromady, vznikne úžasný projekt, jenž skutečně pomůže lidem, kteří to potřebují? O jeden takový projekt se zasloužila skupina mladých lidí (částečně tvořená i studenty SSOŠ Prima, s. r. o.), kteří ke všemu ani nemají trvalé bydliště v našem městě, ale chtěli lépe a smysluplněji využít svůj volný čas a vyzkoušet si tuto pro jejich generaci méně obvyklou aktivitu.

Jednalo se o 4. ročník programu Make a Connection (www.pripoj-se.cz), kam zasilají uchazeči ve věku 16 - 24 let své projekty (letos asi 200). Za Moravskoslezský kraj bylo schváleno 17 vítězných projektů, mezi nimiž byl i projekt naší skupiny s názvem „Zase přijde den, kdy láska vrátí se k nám ...“,

o jediné svým nápadem zaměřit se na děti z Dětského domova (DD) v Janovicích ve věku 3 - 6 let, o němž jsme se zmiňovali již v předchozích číslech Horizontu.

Pozorní čtenáři si jistě vzpomenou na akce a činnosti, které v rámci tohoto projektu probíhaly: - Letní dovádění (obdoba Dne dětí se zapojením široké veřejnosti);

- Zimní radovánky;

- Malý umělec (výtvarné činnosti s netradičními materiály);

- Cvičení rodičů s dětmi (opět se zapojením veřejnosti);

- Lekce plavání v Aquacentru Slunce;

- Lekce cvičení s gymbally.

Účelem tohoto projektu bylo hlavně pomoci dětem z DD, oživit jejich každodenní režim a umožnit jim poznat nové prostředí, nové činnosti, seznámit se s novými lidmi a naučit je něco nového, což se nám doufám podařilo.

Výzva to ale byla i pro naši skupinu; jestli vše dokážeme organizačně zajistit, navázat s dětmi kontakt, komunikovat s lektorkami i personálem DD. Musíme si přiznat, že nebylo vždy všechno dle našich představ, ale ani představ všech zúčastněných osob. Byla to přeci jen „první vlaštovka“ (i pro DD v Janovicích) a nikdo ze zúčastněných osob neměl žádné zkušenosti v tomto směru, ale postupem času se spousta „šumů“ a ko-

Foto: archiv studentů v projektu Připoj se

munikačních, organizačních i provozních překážek vyjasnila.

Proto bychom na tento projekt chtěli navázat a účastnit se letošního ročníku programu Make a Connection s dalšími nápady. Zároveň bychom tímto chtěli oslovit případné zájemce o budoucí projekt (buď s úmyslem navázat na dosavadní projekt, nebo vytvořit nový pro jinou skupinu lidí) a podělit se s nimi o své zkušenosti. Uvítali bychom i různé nabídky případných sponzorů, protože cílem účasti v programu Make a Connection je nejen čerpat finance z úspěšného grantu, ale též hledat nové možnosti financování (fundraising).

Závěrem bychom chtěli poděkovat za spolupráci, vstřícnost a trpělivost při realizaci našeho projektu Aleně Macháčkové, která vedla

kurzy plavání, Lence Štefkové a Ivaně Klementové, které vedly cvičení s dětmi, Petře Tesařové (gymbally), personálu Aquacentra Slunce, TJ Jiskra a personálu DD v Janovicích.

Projektu se zúčastnili tito studenti: Zuzana Vrbíková, Andrea Čecháková, Hanka Kubelková, Zuzana Janoušková, Martina Stryková, Lucie Knejpová, Dana Badalová, Zdenka Vaňková, Lucie Hyžíková, Tereza Králíková, Barbora Nepožítková, Petra Veličková, Petra Klvaňová, Ivana Klimešová, David Kučera, Lucka Spáčilová, Pavel Doležal, Petr Mareček, Rostislav Šubert, Soňa Stryková, Jaroslava Potyková, Jirka Snášel, Barbora Potyková. Snad nashledanou při realizaci dalšího vítězného projektu.

Ing. Ludvika Matzkeová

Připoj se - pohled zpět

Jsm rádi, že i v dnešní době jsou mladí lidé, kteří mají touhu a chuť o pomoci druhým jen nemluvit, ale opravdu něco udělat. Skupina studentů věnovala svůj volný čas dětem z Dětského domova Janovice u Rýmařova, a nebyla to jedna nebo dvě návštěvy, ale pravidelná činnost s dětmi, která mnohdy nebyla jednoduchá.

Studenti zajistili pro děti pravidelné cvičení na balonech, cvičení pro rodiče s dětmi a výuku plavání v aquacentru. Všechny tyto činnosti absolvovali s dětmi jako jejich aktivní pomocníci.

Kromě toho se věnovali dětem při výtvarných činnostech, na které zajistili materiál.

Přestože někdy trošku zaskřípaly organizační domluvy a vzájemné pochopení, byl tento projekt velkým přínosem pro děti a doufáme, že i pro studenty.

Mgr. Alena Horká

Obleva přinesla zkázu v podobě další zřícené střechy

Opravdu o velké smůle mohou hovořit majitelé diskontní prodejny H+H na ulici 1. máje. V době posledních záchvěvů paní Zimy před velkou oblevou, 26. března kolem půl čtvrté ráno, se prolomila část sedlové střechy na budově prodejny o ploše asi 600 m² a zároveň vypadnul levý zděný štít budovy. „Sedlová střecha byla prolomena po původní rovnou střechu objektu. V době propadnutí střechy se v prodejně ani kolem ní nenacházela

žádná osoba. K žádnému zranění osob tedy nedošlo,“ konstatovala tisková mluvčí Policejního ředitelství v Bruntále Lucie Krašeničová. Po prolomení střechy začala do prodejny stropem zatékat voda. Na místě zasahovaly hasičské záchranné sbory z Rýmařova a Bruntálu a místní dobrovolní hasiči. Na doporučení vyšetřovatele HZS byla prodejna odpojena od plynu a elektrického proudu. Hmotná škoda nebyla dosud vyčíslena. JiKo

Foto: Miroslav Dulaj

Kulturní okénko města Rýmařova

Citát: Žena touží být raději čas od času přemožena mužovou silou než denně laskána jeho slabostí. *Bidpaj*

INFOSERVIS Střediska volného času Rýmařov - duben 2006

10. 4.	13.00	klub SVČ	Vaření v klubu
10. 4.	16.45	SVČ	Velikonoční turnaj ve stol. tenise
11. 4.	8.00	SVČ	Keramická dílna pro ZŠ
12. 4.	15.00	SVČ	Schůzka chovatelského kroužku
13. 4.	10.00-12.00	SVČ	Velikonoční dílna pro děti - malování kraslic - velikonoční ozdoby
15. 4.	8.30	SVČ	5. roč. Velké ceny Rýmařova ve stol. tenisu
18. 4.	10.00	SVČ	Keramická dílna pro ZŠ
19. 4.	10.00	SVČ	Keramická dílna pro ZŠ
19. 4.	15.00	SVČ	Schůzka chovatelského kroužku
21. 4.	10.00	SVČ	Keramická dílna pro ZŠ
22. 4.	14.00-16.00	SVČ	Cvičení s míčem
24. 4.	8.00	kino	Sonety W. Shakespeara - gymnázium, Prima
24. 4.	10.45	SVČ	Keramická dílna pro ZŠ
26. 4.	15.00	SVČ	Schůzka chovatelského kroužku
27. 4.	10.00	SVČ	Keramická dílna pro ZŠ
28. 4.	10.00	SVČ	Keramická dílna pro ZŠ
29. - 30. 4.			Výstava keramiky a paličkování v Ozimku

Známá i neznámá výročí

7. 4. Světový den zdraví, výročí založení Světové zdravotnické organizace roku 1948, slaví se od roku 1950
8. 4. Mezinárodní den Romů, vyhlášen na 1. romském kongresu v roce 1971, u nás se slaví od roku 2001
9. 4. 1626 zemř. **Francis Bacon**, anglický filozof (nar. 22. 1. 1561) - 380. výročí úmrtí
9. 4. 1821 nar. **Charles Baudelaire**, francouzský básník, kritik a esejista (zemř. 31. 8. 1867) - 185. výročí narození
9. 4. 1891 nar. **Vlasta Burian**, herec a zpěvák (zemř. 31. 1. 1962) - 115. výročí narození
12. 4. Mezinárodní den letectví a kosmonautiky, výročí prvního letu člověka do vesmíru v roce 1961, slaví se od roku 1969 (viz článek uvnitř novin)
13. 4. 1906 nar. **Samuel Beckett**, irský spisovatel a literární teoretik, nositel Nobelovy ceny (zemř. 18. 9. 1989) - 100. výr. nar.
13. 4. 1981 zemř. **Jiří Schelinger**, zpěvák (nar. 6. 3. 1951) - 25. výr. um.
14. 4. 1986 zemř. **Simone de Beauvoir**, francouzská prozaička a filozofka (nar. 9. 1. 1908) - 20. výročí úmrtí
15. 4. 1901 zemř. **Václav Brožík**, malíř (nar. 5. 3. 1851) - 105. výr. um.
16. 4. Mezinárodní den hlasu, slaví se od roku 1999
16. 4. 1911 zemř. **Josef Richard Vilímek st.**, publicista, knihkupec a nakladatel (nar. 1. 4. 1835) - 95. výročí úmrtí
16. 4. 1921 nar. **Peter Ustinov**, anglický herec, režisér a spisovatel (zemř. 28. 3. 2004) - 85. výročí narození
16. 4. 1921 zemř. **Bohumil Kučera**, první český jaderný fyzik (nar. 22. 3. 1874) - 85. výročí úmrtí
17. 4. 1826 nar. **Vojtěch Náprstek**, vlastenec, sběratel, cestovatel a mecenáš (zemř. 2. 9. 1894) - 180. výročí narození
18. 4. Mezinárodní den ochrany památek a historických sídel, slaví se od roku 1984 podle doporučení UNESCO z roku 1983
18. 4. 1556 do kláštera u sv. Klimenta v Praze (dnešního Klementina) přišlo prvních dvanáct příslušníků jezuitského řádu - 450. výročí (viz článek uvnitř novin)

Společenská kronika

Narodili se noví občanci

Adam Mádr	Rýmařov
Nikolas Kavka	Rýmařov
Štěpán Šedý	Rýmařov
Jakub Volek	Rýmařov

Blahopřejeme

jubilantům, kteří od předcházejícího vydání oslavili 80 let a více

Milada Mořkovská - Rýmařov	80 let
Alena Vávrová - Rýmařov	80 let
Josef Gerhard - Rýmařov	81 let
Štefan Lipka - Janovice	81 let
Miroslava Tylová - Rýmařov	82 let
Josef Talián - Rýmařov	86 let
Alžběta Valachová - Rýmařov	88 let
Josef Musil - Rýmařov	92 let

Rozloučili jsme se

Drahomíra Poláchová - Stará Ves	1953
Anna Fabriková - Rešov	1926
Marie Holzmánová - Rýmařov	1912
Marie Všianská - Rýmařov	1932

Matrika MěÚ

STŘEDISKO VOLNÉHO ČASU RÝMAŘOV

CVIČENÍ S MÍČEM

malým i velkým

Máte časté bolesti zad či sedavé zaměstnání?
Chcete se uvolnit nebo posilovat?

Přijďte si zacvičit pod odborným vedením fyzioterapeutky

v sobotu 22. dubna

14.00 - 16.00 malý sál SVČ

Vlastní míče nejsou podmínkou.
S sebou sportovní oblečení, obuv a pití.
Cena za jedno cvičení 40,- Kč.

Přihlášky a informace: Helena Tesařová SVČ, tel.: 554 211 410

www.svcrymarov.cz
dovolujeme si vás upozornit na spuštění

OFICIÁLNÍCH STRÁNEK

Střediska volného času

na stránkách najdete:
podrobné informace o akcích v SVČ
kompletní infoservis
program městského kina
rozpis táborů vč. fotogalerie z předešlých táborů
podrobný popis všech kroužků SVČ
informace o nájmech
archiv Rýmařovského horizontu
a mnoho jiných informací

www.svcrymarov.cz
www.svcrymarov.cz

Městská knihovna

Městská knihovna Rýmařov
vyhlašuje výtvarnou soutěž„*Namaluj pohlednici Rýmařova*“

Soutěžít se bude v kategoriích: - 1. - 5. ročník
- 6. - 9. ročník
- Dospělí

Práce odevzdávejte na formátu A5 do 27. 4. 2006

Půjčovní doba knihovny:

Po 9-17, Út 9-17, St - zavřeno,
Čt 9-17, Pá 9-17, So 8-11

Foto: Miloslav Marek

Městské muzeum a Galerie Octopus

V neděli 9. dubna končí výstava
Veroniky Psočkové a Vladimíra Hally

Nová výstava

15. dubna - 17. května
Miloslav Požár a jeho hosté

Miloslav Požár (nar. 1946)
- výstava k 60. narozeninám významného
rýmařovského výtvarníka
a fotografa a jeho přátel
z okruhu volného sdružení Octopus.

Výstava bude zahájena
v sobotu 15. 4. 2006 v 16.00
a potrvá do 17. května.

sobota 8. dubna

19.30

V moci ďábla

Thriller/horor (USA 2005)

Příběh pojednává o dramatickém soudním líčení s farářem souzeným
za nedbalost, která vyústila ve smrt údajně posedlé dívky.

Přístupný od 12 let

sobota 15. dubna

19.30

Co je šeptem

Komedie (USA 2005)

Sarah má v životě pořádný chaos. A navíc ji teď čeká nějaký čas strávený s rodinou, neboť její sestra se vdává. Ještě že tam bude babička Katherine. Ta ovšem v nestřežené chvíli prozradí jednu starou historku, jež výrazně mění pohled na skutečnou identitu Sarah. Hrají: J. Aniston, K. Costner, S. McLaine.

Přístupný od 12 let

sobota 22. dubna

19.30

Panic je na nic

Komedie (ČR 2005)

Příběh tří šestnáctiletých kamarádů, kteří ještě nejsou muži, ale dětství už mají za sebou. Komedie plná lechtivého humoru, překvapivých situací a vtipných hlášek.

Přístupný od 15 let

Servis služeb

AQUACENTRUM RÝMAŘOV

na Jesenické ulici
Otevřeno každý den

od pondělí do pátku 14.00 - 21.00;
soboty a neděle včetně svátků 10.00 - 21.00

Podrobné informace

na www.hotelslunce.jeseniky.com

Plavecký bazén, dětské brouzdaliště, finská sauna,
horká pára, whirlpool vana, perličková lázeň,
odpočívárna a bar.

Masáže - sauna
Občanské sdružení Wellness
pro zdraví a dobrou náladu

(u Edrovického rybníka)

Provozní doba:

Čtvrtek (ženy) 15.00 - 21.00

Pátek (muži) 15.00 - 21.00

VODNÍ AEROBIK

V KRYTÉM BAZÉNU V BŘIDLIČNÉ

KDY? - každé úterý a čtvrtek od 17.00 do 18.00

POMŮCKY - aqua rukavice a pásy - v ceně cvičení

Cvičení napomáhá ke snížení hladiny krevního tlaku,
ke zlepšení srdeční funkce a ke zrychlení hojivých
procesů svalů, šlach, kostí a kloubů.
Cvičení je vhodné pro všechny věkové
i váhové kategorie.

Informace na tel.: 737 241 299

Krytý bazén v Břidličné

Plavání pro veřejnost v dubnu

Pondělí	zavřeno
Úterý	14.00 - 18.00 hod.
Středa	14.00 - 19.00 hod.
Čtvrtek	14.00 - 19.00 hod.
Pátek	14.00 - 18.30 hod.
Sobota	13.00 - 19.00 hod.
Neděle	13.00 - 19.00 hod.

Teplota bazénu 28°C (malý), 26°C (velký), teplota vzduchu 29°C

Z historie

Švédové a němečtí rytíři

Po odchodu Klippela se stal jeho nástupcem příslušník švábského rodu **Agustin Oswald z Liechtensteina** (asi 1590 - 1663), s rakousko-moravským knížecím rodem jej však pojí jen shoda přídomku, nikoli příbuznost. Od svého předchůdce Klippela se nápadně lišil. Přestože byl komturem v Hornecku, měl málo společného s řeholí, sloužil celé roky jako důstojník a později plukovník císařské armády. Ve vystupování na slovo vzatého vojáka lze na rozdíl od kolegů v čele žoldnéřských armád pozorovat místy až vzácně archaické rytířství, snad vyvolané rodinnou výchovou. Na druhé straně působil v hospodářství a organizaci spíše jako slon v porcelánu, nezajímalo jej ani jedno, ani druhé. Jeho válečné zkušenosti v komplikovaném období však měly nesporné opodstatnění. 14. června 1642 Švédové Lenarta Torstensonu obsadili Olomouc bez boje a na pouhý měsíc. Bouře se zatím přehnal, ale příštího roku začalo být huře. V červnu 1643 se Torstenson na Moravu vrátil. Již 20. června vyslal k Bruntálu jízdní pluk generála Mořice Wrangela, ale ten zaznamenal jen minimální úspěchy, tvrdě odražen už vynikající a dobře vyzbrojenou sovineckou posádkou v čele s Janem Höperem a zdatným místodržitelem Liechtensteinem. Pokračuje modernizace fortifikačního systému. Oswald z Liechtensteina nechal vystavět v předpolí hradu předsunutou pevnůstku, jež se po něm nazývá Liechtenštejnka, a s hradem ji spojila podzemní chodba. Torstenson si nechce ponechat nebezpečnou pevnost v týle, má obavy, aby města Olomouc a Uničov, jichž se opět zmocnil, neohrožoval pevný Sovinec. Vzpomeňme, co hrůzy naháněl hrad katolickým Olomoučanům za husitských válek. První švédské oddíly se objevily u Sovince již na konci června, ale hradní posádka čítající 600 dobře vyzbrojených a zkušených vojáků je přivítala tak hustou palbou, že se museli stáhnout mimo dostřel. **17. září 1643** stojí Torstenson v Loučce znovu, ale s mohutnou silou 8000 po zuby ozbrojených bojovníků doprovázených markytánkami a dal-

ší verbeží přizívající se na padlých i živých. Zbývá mu půlhodinka pochodu. Začíná obléhání Sovince. Posádka chráněná pevnými zdmi se snaží Švédy odraďit mohutnou dělostřelbou a ohněm mušket. Nepřátelé se zprvu marně pokouší dobýt hrad koordinovanými útoky z jihu a východu. Buráci, řvou a blýskají dělostřelecké baterie Švédů u vápenky poblíž lomu a vytrva-

Místodržící Augustin Oswald z Liechtensteina (1641 - 1653)

le vrhají na Sovinec až třimetrákové projektily, litinové i kamenné koule. Liechtenštejnka zahalená prachem je zanedlouho z půle zbořena a stává se nehajitelnou. **20. září** jí posádka opouští podzemní chodbou, ničí za sebou zbytky věže a posiluje kamarády v hlavní pevnosti.

22. září mění Švédové dosavadní taktiku, přivázejí další děla, budují již třetí baterii na Šibeniční hoře a ostřelují hradní hlásku, dosud dominující věž, a poškozují ji. Podle švédských dělostřelců je možno řídit si hodinky, střílí od jedné do pěti hodin odpoledne a pokračují dál po celou noc. Na obou stranách přibývá spousta raněných. **1. října** střílí všechny tři baterie od vápenky i ze Šibeniční hory, od 6 do 12 přilétají do prostoru pevnosti rozžhavené železné koule a zapalují střechy. Rána za ráno, svištění střel, všude létá kamení, zlomky cihel a střepiny kartáčových střel, mezi tím se plazí čpavý kouř z dýmavého střelného prachu, úpí ranění a volají o pomoc, modlí se, lze zaslechnout jména dávno zapo-

menutých matek, jiní leží bez hnutí v neuvěřitelných pozicích. Přilétají kamenné projektily s granáty, tříštícími se dutými železnými koulemi, jejichž střepiny především zraňují a zabíjí obránce pevnosti.

Dovlečení horníci spolu s vojáky nepřítele zatím chvatně hloubí pod hradbami podkopy, úderý špičáků v celkové vřavě zanikají, jen málokdy zachytí obránci

Jan Kašpar z Ampringenu, velitel řádu německých rytířů (1664 - 1684)

nárazy železa na kámen v podzemí. Vyhloubené chodby v nepřilíhlé kvalitní vápenité hornině drží zatím dřevěné vzpěry. Na konec podkopů vláčí ohlušení, zpocení a těžce dýchající lidé zšedlí špinou soudky se střelným prachem a připevňují k nim dlouhé doutnáky. Připravují se výbuchy, které způsobí, že se zdi sesují do uvolněného prostoru. Střelba již zničila veškeré vnější záhytné opevnění, z palisády zbývají jen ohořelé pahýly.

Švédové dorazili k hradu. **4. října** dopadají na hrad zápalné střely, snad smolné věnce, až do páté odpoledne, zapalují proutěné pletení a šancovní koše, hloubí se další podkopy, ale obránci se snaží ještě celou noc zabránit vojákům protivníka přilnout ke hradbám a zahnat lidi připravující se začít s dalšími podkopy. Znavená posádka se pořád ještě drží s vynaložením posledních sil a odpovídá střelbou, hloubí též protipodkopy, jež zatím zůstávají nevyužity. V podobných případech dochází v podzemí k střetnutím, když se chodby náhle propojí, na Sovinci to není

známo. Proti hradu bylo vystřeleno již kolem tisíce osmnáctiliberních koulí. Lichtenštejnka je v troskách, část hradeb zničena.

6. října je již zcela jasné, že se hrad proti moderní švédské technice, taktice a přesile neubrání. Již dva týdny denně útočí Švédové zcela bez úspěchu, každý útok je krvavě odražen. Teprve když se po výbuchu v podkopech sesula další část hradebních zdí a odpor je již nemožný, z hradu vychází vyjednaváči s bílým praporem. Zdrčený, bezmocný a navíc vážně zraněný Oswald z Liechtensteina podepisuje kapitulaci. Statečná posádka si získala úctu švédského protivníka, a může tedy odejít se zbraněmi a vlajícími praporky špalírem vyčerpaných vítězů. Zabito nebo raněno dvaasedmdesát obránců a Švédů padlo kolem dvou stovek. Jen legenda o náhrobním kamení a rovu padlého švédského důstojníka vedle cesty do nedalekého Karlova je mylná, jedná se o selský mezník. Švédové získali na Sovinci ohromnou kořist včetně kvalitních zbraní, kterou odvezli na čtyřiceti po vrch naložených vozích do hlavního stanu generála Torstensonu ve Velkém Hlohově, ale pro švédskou posádku zůstalo na hradě ještě ohromné množství potravin včetně 200 000 měřic žita. Těžko však věřit Beckovskému, který tvrdí, že ke kořisti patřil i neuvěřitelný milion zlatých. Takovou částkou v hotovosti nemohl řád, významný věřitel panovníka, nikdy disponovat, nadto v jediné pevnosti. Zanedlouho dobývají Švédové i Rabštejn a Rýmařovsko se ocitá v krutých kleštích. Později dal Liechtenstein postavit poutní kostelík na Uhlířském vrchu u Bruntálu jako díkůvzdání za svou záchranu. Liechtenstein se stal terčem obviňování od císařských, že neprokázal dostatečnou statečnost ani vytrvalost. Velmistr se snažil vinu přesunout na generála Gallase, který bojoval u Prostějova a nedokázal před obležením zavčas prorazit na Sovinec s nutnými zásobami střeliva. Nesmyslný spor záhy odezněl.

Oswald Liechtenstein nyní převzal obranu bruntálského zámku

a velí zde ještě 1,5 roku. Zároveň svou porážku oplatil Švédům tím, že je vyhnal z Opavy a Krnova. Tím však nic neskončilo, 14. - 16. dubna 1645 se objevilo před Bruntálem 700 jezdců a 300 pěšáků v čele se švédským velitelem Olomouce Valentinem Winterem. Město hájené dokonce dragouny, měšťany, ba i velmistrem řádu arcivévodou Leopoldem Vilémem Rakouským se ubránilo za cenu vypáleného předměstí a okolních vesnic. 25. října však přitrhla celá švédská armáda s proslulým generálem Königsmarkem. Bruntálští se opět statečně bránili, ale tentokrát zcela marně. Rozzuření Švédové město dobyli, vyplenili a vypálili. Jen zámek zůstal uchráněn a usadila se v něm švédská posádka kapitána Oldenburga až do půle března 1646. Pohromou se však stal útok švédských jednotek plukovníka Mohra a generála Millera, který později neslavně proslul marným obléháním Čenstochov (1655). 26. - 27. března 1648 se

Bruntálští opět zvedli k obraně. Následky byly hrozné, část zámku zničena po základy, hradby města spolu se třemi branami poškozeny, aby se již měšťané nemohli stavět na odpor. K dovršení všeho se stalo město obětí Švédů ještě 23. června 1648, kdy 1800 Švédů vykradlo i to málo, co po předchozích katastrofách ještě zbylo.

Mezitím bylo uzavřeno prozatímní příměří, ale od 24. října 1648 zůstávajícím Švédům muselo království vyplácet válečné náhrady (!). Pro zuboženou zemi to znamenalo 42 000 zlatých měsíčně za to, že se nemuseli dále bát výpalného a kontribucí. Po celkovém vyčerpání Evropy uzavřen vestfálský mír v Münsteru. Jan Amos Komenský podnikl poslední pokus o obnovu samostatnosti českého království. Marně spoléhal na švédského kancléře Oxenstierna, neměl už vliv, velmocenské zájmy a všeobecná únava z války udělaly své. Ratifikace vestfálského míru proběhla 18. února 1649 a od té

chvilě kontroloval až do r. 1651 dodržování a plnění mírových podmínek norimberský exekuční sněm.

Celkové ztráty v Čechách a na Moravě byly fatální. Vypáleno 280 zámků, 1100 vesnic, zemi opustilo 100 - 150 000 lidí, ztráty na životech v jednotlivých místech dosáhly 25 - 80 % obyvatel v nejpostiženějších oblastech. Rýmařovsko bylo postiženo vedle devastace lidských sídel „jen“ padesátiprocentní ztrátou lidí, snad díky odlehlosti a kratší době válčení. V celé zemi se opět objevil mor. 10. září 1649 konečně odchází Švédové z Prahy, císařští generálové se předtím rozloučili se švédským velitelem Wittenbergem hostinou v Královské oboře. Švédové odtáhli z Rabštejna i Sovince (Šternberka, Olomouce a Fulneku) teprve 7. - 8. července roku 1650, tj. dva roky po uzavření vestfálského míru, a o měsíc později opustili Slezsko. Při návratu do Skandinávie odvezli z našeho regionu kalvíniš

Švédové další tučnou kořist, stejně jako z Prahy a jiných míst. Chudoba zůstávala trvalým jevem, mravy silně poklesly a důchody z panství se jen pomalu vzpamatovávaly ze švédské „péče“. Osvald Liechtenstein, který uprchl do Štýrska, se vrátil až po válce, v době jeho nepřítomnosti jej zastupovali jednotliví komtuři. Jeho kariéra i nadále stoupala, 1652 se stal místodržitelem vestfálské bailie a později se ve vysokých funkcích objevil v hlavním sídle řádu v rakouském Mergentheimu.

Sovinecko zamořené nebezpečnými pověrami již za Kobylky z Kobylí válka rozhodně nezměnila k lepšímu, právě naopak. 1651 přikázala ryžovištská rada popraviti, rozčtvrtiti, spáliti a zakopat „čarodějnic“ vdovu a bylinkářku „Borber (Barbaru) Lorber“ v arnoltickém lese (což připomíná rýmařovskou pověst O staré Nikyšce). Přípravovala se půda čarodějnickým tribunálům. *Mgr. Jiří Karel*

Kam na výlet

Za jarem

Skončila dlouhá ladovská zima, kterou si užívali a pochvalovali především milovníci zimních sportů, méně ti, kdo museli odklízet spousty sněhu. Někomu přinášela svou dělkou deprese, jiní možná deprese budou mít z vyšších nákladů za otáčení do-

mácností. Ale ohlásilo se předjaří a jaro, v nížinách a okolí některých řek dokonce dramaticky. Zdejší kraj má zatím sněhu dostatek, ještě se dá protáhnout tělo na běžkách, ale také se už dá více chodit po „pevné“ zemi bez ledu a sněhu.

Kam se tedy vydat? Možná jiným směrem do blízkého i vzdálenějšího okolí, než pro nás bývá zvykem. Pojedete-li o víkendu vlakem do Jamartic či Velké Štáhele, můžete se v tyto dny vrátit do Rýmařova pěšky po málo frekventované a dobře schůdné silnici. Pokud byste z vlaku nebo autobusu vystoupili na zastávce Břidličná-lesy, můžete se projít zatím sice zasněženým lesem, ale po okruhu dobře průchodných cest kolem Kamenné boudy. Tato trasa je dlouhá asi 4 km a každoročně na ni zve Klub českých turistů Břidličná při akci Toulavý náprstek.

Za první jarní květenou se jezdí do lužních lesů například v Litovelském Pomoraví, ale v souvislosti s rychle odtávajícím sněhem nemusí být všechny cesty dostatečně schůdné. Za jarní přírodou je možné dojet i na sever, do Krnova. Půjdete či pojedete-li na kole proti proudu Opavice směrem k Městu Albrechticím, zpět do Krnova se můžete vrátit pěšky nebo vlakem z některé z vlakových zastávek ta mější trati. Stromy kolem řeky i v okolních zahradách oznamují, že jaro sem již dorazilo, zatímco ptačí chřipka bohudík nikoliv, což dokazují hejna kachniček, které na řece přezimovaly. I zde

je však třeba počítat s možností rychlejšího vzestupu hladiny, pokud by sníh v horách rychle odtál. Další možnost výletu? Tebe návštěva Uhlířského vrchu u Bruntálu. Z jeho východních a jižních svahů sníh téměř odtál, ale ze severního svahu nikoliv. Cesta nahoru je však velmi dobře schůdná, shora můžete přehlédnout něco Bruntálska a zároveň se můžete podívat na dřevěné plastiky, jak se městu daří obnova lipové aleje a také si prohlédnout část nově budované Křížové cesty, jejíž osmé zastavení se slavnostně předávalo 29. března.

*Za KČT Rýmařov
Hana Kašparová*

VIII. zastavení Křížové cesty - Ježíš mluví k plačícím ženám
Na konci Křížové cesty vedoucí lipovou alejí je poutní kostel Panny Marie Pomocné
Foto: reprodukce z materiálu města Bruntálu

Studentský klub

Rýmařovský horizont a Studentský klub Střediska volného času vyhlašují Literární a výtvarnou soutěž Marie Kodovské

V těchto kategoriích: ➤ **poezie** ➤ **próza** ➤ **ilustrace**

Po roční odmlce vyhlašujeme nový ročník soutěže, která nese v názvu jméno naší slavné krajanky, naivní malířky a básnířky Marie Kodovské. Do soutěže se může přihlásit kdokoli literárně či výtvarně činný bez ohledu na věk, společenské postavení, náboženské vyznání a politické přesvědčení. Soutěž začíná letošním lednem a potrvá až do konce srpna, kdy budou všechny příspěvky vyhod-

noceny. Na podzim bude ve Studentském klubu SVČ pro autory uspořádán tradiční literární večer spojený s výstavou a vyhlášením a oceněním vítězů.

Pište, veršujte, kreslete, malujte a fotografujte, vaší fantazii se meze nekladou. Soutěž není tematicky, žánrově ani teritoriálně vymezena (hranice rýmařovského regionu nejsou zavazující). Zasiňte nám své básně, povíd-

ky, fejetony (nejlépe v elektronické podobě) i výtvarné počiny a fotografie, ty nejzajímavější budeme průběžně otiskovat. Každý příspěvek opatřete svým jménem a kontaktem. Zasláním příspěvku do soutěže vyjadřují autoři souhlas s jeho případným otištěním na stránkách Rýmařovského horizontu. Nečitelné rukopisné literární práce budou ze soutěže vyřazeny. ZN

poezie

Hana Bendová

Cesta zpět	Souznění	Za Lanškrounem	Emigrantská aneb Setkání u Oslavy
Noc chvěje se vánkem nezrozených bouří	Svět v letním žáru strnul	Zrcadla obháčkováná zlatem	Šumí
země mluví o posvátném tichu	vzduch hustý jako med	tišina slov i myšlenek	jak šumí krajky přes balvany
zvuk mých kroků stoupá ulicí	však až do morku kostí proniká vítr křídel Pegasových	jen mávnutí čapích křídel v dohasínajícím dni	vzdech pramene ozvěna moří
a kdosi neviděný kráčí po mém boku s ohořelou svící za pasem	to vzdálený můj přítel sype mu oves do žlabu	oba odlétají k západu	Hoří
snad měla jsem naslouchat tišeji co praví	a já naslouchám letu padajících zrn	heřmáněk na břehu voní	Jak hoří plamenem oči kopretin
můj lišaji		a vodnice zaplétá si vlasy do copů	a rybí stín ve dví kráji proud
motýlku smrtihlavý		Plout	ach plout jak list větrm unášený
			po letech vrací se zapomenut všemi bludný Holanďan

próza

Šárka Jarošíková: Cesta draka

Ještě jedna tyčka, druhou přidělat napříč a mezi ně pořádně a pevně vlepit ten papír. Maloval jsem ho celé odpoledne, aby byl můj drak ze všech nejkrásnější. Šňůra je dost dlouhá, už jen pár mašliček, aby se necítil ošizený. Potom jsme společně vyrazili na kopeček mezi ostatní. Z hor přicházel studený silný vítr a z modrého nebe se šklebily tváře stovek dráčů. Ten můj se ale neusmíval. Namaloval jsem ho s důstojným zadumaným výrazem, jaký si takový tvor, který je schopen létat, bezesporu zaslouží. Nezklamal mou důvěru a stejně důstojně i vzletl. Přímou mezi ostatní a pak byl vyneseno ještě výš, až

nad ně. Nezadržel jsem ho, šňůra byla ještě dost dlouhá. Chlapci mi radili, že nejlepší vítr pro draky je právě tam, kde jsou všichni, že výš už jsou proudy větru rychle proměnlivé a můj drak by mohl brzy spadnout. Rozdováděná dráčata mu beze slov uvolnila cestu, jako by věděla, že je k tomu předem předurčený. Jeho výraz v obličejí ho bezptaně vystrčil nad všechny ostatní. Tam zůstal sám, nikoho nezajímal. Možná mu jen někteří trochu záviděli, ale nakonec byli rádi, že jsou pospolu dole a nikdy jim není smutno. Možná jsem mu tím zkazil život, nikdy si nebude hrát s ostatními jako normální drak. Je

výjimečný a takové jedince málokdo plně chápe.

A pak mi začala silně cukat ruka. Vítr byl silný a drak chtěl letět ještě výš a výš. Já jsem ho stvořil a byl jsem plně zodpovědný za jeho život. Co jsem měl dělat? A tak jsem tu šňůrku pustil. Dráčata se šklebila a dováděla stále na jednom místě. Drak letěl.

Představil jsem si, jak letí přes město. Lidé se procházejí v uličkách a je jim líto toho chlapce, který ztratil draka. Zastaví se a bez hnutí na něho upřou své oči. Ten muž v Lipové ulici se zamyslel, jak se tak na draka díval. Sám v dětství pouštěl draky, ale pak dospěl

a musel se začít chovat tak, jak to jeho věk vyžaduje. Přišlo mu líto, že už si nehraje po lesích, že už nepouští draky, nedělá zvířátka z kaštanů, ani se vlastně už skoro nesměje, protože musí být zodpovědný. Na rohu ulice na něj čeká jeho dívka. Už nervózně pokukuje po hodinkách. Kdepak se asi zapomněl, snad se mu nic nestalo. Má o něj strach, protože ho moc miluje a neuměla by bez něho žít. A tak ji ze strachu napadají ty nehorší věci. Snad ho nesrazilo auto, vždycky tak spěchá, aby stihl všechno, co slíbil ostatním. Nechce nikoho zklamat, je zodpovědný, ale zároveň rozštěkaný. Nikdy nepřijde pozdě. Asi by si potřeboval trochu odpočinout. Ale muž se v tu chvíli objevil na začátku ulice, usmíval se a spěchal k ní. Chytl ji za ruku, políbil a odvedl na kopec, kde děti pouští draka. Tam se spolu celé odpoledne jen smáli. Můj drak je slavný. Letí přes lesy a louky. Zvířata se asi diví, co to přilétlo z cizích krajů za zvláštního ptáka. Na větvi tam sedí sýkorka koňadra a obletuje ji sýkorák. Drak je oba zaujal, ale sýkorák se díval nahoru o chvíli déle a neviděl, jak přilétl jiný k jeho vyvolené. Když sklopil očka, už věděl, že prohrál. Drak letí přes moře a míjí lodě. Veliké lodě, které jsou celé měsíce na cestách.

Námořníkům připomněl jejich děti, které na ně doma čekají. Asi jim to přišlo moc líto. Musejí vydělávat, mají rádi své zaměstnání. Lodě a moře. Ale svou rodinu také a polovina jejich srdce na cestách vždycky chřadne. Nesmí být pryč na moři moc dlouho, protože by jim uchradla a potom by na svou rodinu zapomněli a už by se nikdy nevrátili, zachutnala by jim jejich svoboda.

Můj zadumaný drak nic nevnímá, jen letí dál. Pak přiletí na poušť. Ta je suchá, ale mrak nad ní ji může zachránit. Pouštní mrak ještě nikdy neviděl draka, na chvíli se zamyslí. Ale vítr ho přitom neustále unáší dál. Naštěstí ještě nebylo pozdě, když si vzpomněl, od čeho je mrak pouštní. Musí za poušť položit život, aby na ní mohl nový život vzniknout. A tak mrak prší a prší, až celý vyprší. A poušť pod ním vykvete. Kdyby mrak přemýšlel o chvíli déle, vítr by ho z pouště odnesl a ona by zemřela. Je na mraku závislá a on ji nesmí zklamat.

Představoval jsem si cestu svého draka po světě, ale samozřejmě vím i to, že jednou musí zemřít. Měl výjimečný život, neměl by tedy asi zemřít jen tak ledajakou smrtí. Možná by ho mohlo zničit počasí. Přišla by obrovská bouře a drak by byl roztrhán vět-

rem a deštěm. Nebo by mohl dolétnout až na místo, kde se válčí. Lidé se samopaly by vzhledli nahoru. V tom jejich smutném světě by se podivili, kdo pouští draky ve válce. Vzpomněli by si na své dětství, na to, jak může být život krásný. Jak se mohou lidé radovat z maličkostí, třeba z kusu barevného papíru na dvou tyčkách. Usmáli by se a pochopili, jaký je nesmysl tu na sebe střílet. Ale měsíce ve válce jim už zatemnily mozek. Jde tu jen o to přežít, každý jedinec tu chrání jen sám sebe. Co když je ten drak jen nějaká nová zbraň druhé strany. Mnoho rukou zvedlo zbraň a draka rozstřílelo na kousky. Zemřel by jako hrdina.

Z mého snění mě vytrhl křik chlapce vedle mě. „Proč jsi ho pouštěl? Zasekl se ti támhle v lese.“ A ukázal na strom pár kroků od nás. Ostatní děti se smály, že nic neumím, dokonce neudržím ani svého draka. Ale já jim nevysvětloval, že jsem ho nechtěl držet. Došel jsem ke stromu a ve větvích uviděl svého draka. Ulétl sto metrů a potom spadl. Zamotal se do větvi a je pořádně potrháný. Už nikdy nebude moci létat. Byl jsem zklamaný, vložil jsem do něho všechny své naděje, ale on mě vrátil zpět do reality. Asi bych neměl tolik snít, ale konečně dospět.

ilustrace

Bez názvu

Rešovské vodopády

Foto: Miroslav Glacner

Připomínáme si

S Koniášem v patách

„Českých knížek hubitelé lít: plesnivina, moli, jezoviti,“ tvrdí český epigramatik Karel Havlíček Borovský, a když k jeho slavnému verši o pár let později přidal Alois Jirásek neméně slavný románový obraz fanatického jezuita Antonína Koniáše, jak rozsvěcuje pobělohorské *temno* plameny pálených kacířských knih, vznikla dodnes širokým povědomím přijímaná představa členů Tovaryšstva Ježíšova jakožto ničitelů nekatolického kulturního dědictví, nositelů náboženské netolerance, ba co víc inkvizitorů. Pojem *jezuité* dlouho představoval jakousi odvrácenou stránku období českého baroka, jež se svého času nazývalo jezuitským slohem, doby umělecky plodné a bohaté, nicméně ještě nedávno považované za téměř úpadkovou. Jak už to bývá, historie svůj postoj k minulosti časem přehodnotila a dnes, v okamžiku blížícího se 450. výročí příchodu prvních zá-

stupců Societas Jesu do Čech, se tento „kontroverzní“ řád jeví v poněkud jiném světle.

O tom, že jezuité měli lví podíl na české rekatolizaci, není pochyb. S úmyslem podpořit to, „co v zemi z katolického náboženství ještě zbývá“, je již roku 1551 přizval do Vídně český král Ferdinand I. Habsburský (1503-1564). O pět let později se usadili i v Praze, poté v Olomouci a zakrátko v dalších českých a moravských městech. Existence řádu nebyla v době jeho příchodu na naše území dlouhá, řád byl založen teprve v roce 1534 a papežsky schválen o šest let později.

Zakladatelem a prvním generálem Tovaryšstva byl baskický šlechtic a důstojník armády Karla V. Ignác z Loyoly. Během rekonvalescence po těžkém zranění z bitvy o Pamplonu si krátil čas četbou knih „Život Kristův“ a „Legendy o svatých“ (jiná literatura údajně nebyla k dispozici)

a pod jejich vlivem prodělal hlubokou duchovní přeměnu. Bylo mu třicet let, když se rozhodl opustit vojenskou dráhu a vstoupit do služeb Božích. Výkonal dvě náboženské poutě a absolvoval filosofická a teologická studia s úmyslem stát se knězem. Není bez zajímavosti, že během studií na španělských univerzitách byl pronásledován inkvizicí. Za závěreč-

Ignác z Loyoly

ných studií na pařížské Sorbonně kolem sebe sdružil skupinu přátel, kteří později tvořili jádro řádu. Jelikož jejich původní odhodlání působit jako misionáři ve Svaté zemi překazila válka Benátek s Tureckem, odebrali se do Říma, aby nabídli své služby papeži (přímá poslušnost vůči papeži je jedním ze základních rysů jezuitského řádu). Pavel III. je přijal a v roce 1540 papežskou bullou legitimu Tovaryšstva Ježíšova oficiálně potvrdil.

V krátké době se začal nový řád šířit po celé Evropě a díky misím i na Dálném Východě a v obou Amerikách. V době založení měl řád sotva deset členů, v roce Ignácovy smrti (1556) to bylo už 1000 a na konci 17. století tvořilo Tovaryšstvo 20 tisíc jezuitů. Prudká expanze Tovaryšstva i jeho schopnost získávat značnou moc, jež mu vysloužily kritiku a špatnou pověst, byly založeny především na třech základních kamenech: na pevné organizaci řádu, mobilitě jeho členů a zaměření na oblast vzdělávání.

Do Čech přivedl jezuitu na žádost českých katolíků i Ferdinanda I. Ignácův emisar Petr Canisius, původem Nizozemec. Roku 1555 navštívil Prahu, aby zde vedl jednání a moderně řečeno „prozkoumal terén“. Jako první sídlo pro své spolubratry získal darem starobylý dominikánský klášter sv. Klimenta na Starém Městě (Klementinum). V únoru 1556 se do Prahy vydalo a v dubnu sem dorazilo prvních dvanáct jezuitů. Na novém působišti je nečekalo zrovna milé přivítání. Nikdo od těch skromně oděných, o holi přiševších a vesměs německy mluvících katolíků nečekal nic dobrého a lid je měl dokonce vítat kamením, blátem a nadávkami.

K římskokatolické církvi se u nás tehdy hlásilo jen malé procento obyvatelstva, kláštery a kostely byly po husitských válkách zpustošené, školství, řízené utrakvistickou pražskou univerzitou, zvolna upadalo, zastánci protestantismu byli rozhádaní. Prakticky založení jezuité se chopili své příležitosti. Nehodlali nějakými tvrdými prostředky vyvracet „kacířské bludy“, ale velmi takticky se zaměřili na mladou generaci. Za necelé tři měsíce po svém příchodu otevřeli v klimentské koleji studia teologie a filosofie, ještě téhož roku zřídili konvikt (internát) pro šlechtické syny a později i alumnát pro chudší studenty. Do školy byli přijímáni všichni bez rozdílu (do roku 1618 i nekatolíci), jedinou podmínkou bylo dodržování přísné kázně. Jezuité zavedli velmi kvalitní výuku dle italského vzoru a postupně začali získávat mnoho přívrženců, zvláště ve šlechtických kruzích, čímž rostl jejich vliv. Za několik desítek let již třímali v rukou svrchovanou moc nejen nad českým školstvím, ale i nad politikou. Jak lapidárně shrnuje Jaroslav Vlček: „*Kdo má v rukou vyučování, ten ovládá osud národa.*“

Vzdělání na jezuitské koleji bylo bezplatné a jeho systém byl nevidaně propracovaný. Školství bylo tříступňové. Na nižší gymnaziální studia (pětiletá, resp. šestiletá) nastupovali chlapci v šesti až osmi letech, vyšší studia (pro žáky ve věku čtrnáct až šestnáct let) zahrnovala tři ročníky filosofické fakulty a po nich následovala čtyřletá studia teologie. Hlavními předměty byly klasické jazyky, latina, řečtina a hebrejščina, k jejich výuce se přitom využíva-

lo češtiny. Hlavními principy výuky byly sice četba a memorování textů, nicméně pedagogové zájem studentů podněcovali i soutěžemi, disputacemi, žákovskými divadelními představeními a okázalými veřejnými zkouškami, při nichž byli nejuspěšnější studenti odměňováni. Hodiny učení se navíc střídaly s tělesným cvičením ve smyslu hesla *ve zdravém těle zdravý duch*. Pozoruhodný byl i osobní přístup jezuitů k žákům; zatímco v otázce školních povinností byli nekompromisní a studijní nedostatky trestali bitím či školním vězením, k mimoškolnímu chování rozvremých studentů byli nadmíru shovívaví a po kdekjaké hospodské rvačce stáli vždy na jejich straně.

Pražské i olomoucké fakulty v krátkém čase získaly statut univerzit, klementinská Ferdinanda (nazvaná podle panovníka-zakladatele) byla oficiálně uznána sice až roku 1616, po více než padesáti letech své faktické existence, nicméně již za dalších šest let, roku 1622, byla na důkaz toho, že jezuité ovládli celé české školství, spojena s karolinskou univerzitou v jedinou univerzitu Karlo-Ferdinandovu.

Z jezuitského školství, které u nás zvzvětalo zvláště po Bílé hoře, vyšla řada výjimečných osobností. Mezi nejznámější patří historik Bohuslav Balbín, básník Bedřich Bridel, jazykovědec Josef Dobrovský, ale také několik představitelů exaktních věd, neboť jezuité vedle humanitních oborů pěstovali rovněž matemi-

Klementinum

ku a astronomii. Z nejuvýznamnějších jmenujme Zikmunda Hartmanna, přezdívaného „český Euklides“, Josefa Steplinga, ředitele klementinské astronomické observatoře, který inicioval pravidelné měření teplot, nebo Valentina Ignáce Stansela, který sepsal Pojednání o Měsíci, zkonstruoval několik teleskopů a kromě toho vynikl i jako účastník zámořských misí.

Právě s jeho jménem, ale i se jmény dalších českých jezuitů, např. Samuela Fritze (zmapoval Amazonku), Jiřího Camela (popsal na Filipínách rostlinu, po něm nazvanou kamélie), Matyáše Kukulína, Matěje Steffela nebo rýmařovského rodáka Adama Gilga, je spojena další pozoruhodná činnost Tovaryšstva Ježíšova, a totiž vzdálené mimoevropské misie. V 17. a 18. století měl řád misijní střediska v Číně, Japonsku, Severní i Latinské Americe. Patrně nejzajímavějším počinem přitom byl tzv. jezuitský stát Las Reducciones, který vznikl postupně od roku 1588 v Paraguaji.

Jezuité, kteří přicházeli do Nového světa, aby z domorodého obyvatelstva vychovávali křesťany, tak činili nikoliv násilím (jako jejich kolegové františkáni), nýbrž svým osvědčeným pragmatickým způsobem. Podobně jako se jim podařilo během několika dekád ovládnout čes-

Umučení tří jezuitů indiány

ké, téměř zcela protestantské země prostřednictvím gymnázií a univerzit, duše indiánů získávali pomocí tzv. redukcí, neboli misijních vesnic. V těchto redukcích jezuité budovali kostely, školy a dílny, v nichž indiánům poskytovali katolické vzdělání (v domorodém jazyce guaraní) a seznamovali je s principy zemědělské a řemeslné výroby. Sami se učili indiánským jazykům a sdružovali původně zneprátené kmeny do jednoho samosprávného celku. Naprosto soběstačné a perfektně organizované osady, jichž v 1. polovině 18. stol. existovalo kolem paraguaysko-argentinských hranic asi třicet, neuvěřitelně prosperovaly. Las Reducciones díky tomu představovaly jakýsi ideální stát, ne nepodobný Morově Utopii.

Španělskému králi se však vzrůstající moc jezuitů v Latinské Americe znelíbila. Madridská smlouva podřídila roku 1750 redukce portugalské Brazílii a indiáni se stali terčem nájezdů otrokářů. Následovalo povstání Guaraniů (1753-1756), jež posléze posloužilo jako protijezuitský argument číslo jedna. Misionáři indiány před dobyvateli (conquistadory), jejichž hlavním zájmem bylo zlato a levná pracovní síla pro jeho dolování, bránili, a proto byli v letech 1759 a 1767 z portugalských a španělských kolonií vypovězeni. Zůstala po nich obdivuhodná koloniální architektura tzv. amerického baroka, ale také např. znalost hry na evropské hudební nástroje (v období rozkvětu jezuitských misí domorodci skládali i barokní opery).

V 18. století však již nad Evropou vládl duch osvícenství. Na nátlak západoevropských panovníků papež Klement XIV. v roce 1773 jezuitský řád zrušil. Tovaryšstvo přežilo pouze v Prusku a Rusku, kde bylo roku 1801 opět oficiálně povoleno, v roce 1814 bylo obnoveno i v ostatních zemích. Nastala éra tzv. druhého Tovaryšstva, která trvá dosud. Takového vlivu jako v době baroka však jezuité již nikdy nedosáhli. Od poloviny 60. let 20. století začal povolna klesat počet členů řádu, přesto je dnes bezmála dvacetitisícové Tovaryšstvo nejpočetnější katolickou řeholí (Česká provincie disponuje asi 90 jezuitu).

Tento výhradně mužský řád, vyznačující se pevnou organizací, kázní a houževnatostí ovlivňoval raně novověké evropské i koloniální dějiny tak významně jako snad žádný jiný. Vzešla z něj řada učenců a umělců, ale i mnoho světců. Značný podíl jezuitů na české rekatolizaci a protireformaci jim však především v době národního obrození vynesl namísto andělských křídel (jezuité tvrdili: „Nejsme andělé, jen děláme jejich práci.“) ďábelské rohy. Ještě dnes se musejí vyrovnávat s přízrakem paliče Koniáše, který je jim stále v patách. ZV

Historické pozoruhodnosti Rýmařovska

Lomnický kostel sv. Jiří

Spoléhání na místní kroniky může být někdy dost ošidné a platí to plně i v případě kostela v Lomnici. Místní kronikáři z 19. století se odvolávají na blíže neurčenou a dnes nezvěstnou listinu z „in Consistorial Archiv Olmütz“, která měla uvádět, že již v roce 1300 nebo těsně před ním měla být v Lomnici a Tylově (!) farnost s kostelem. Může to být pravda a může být pravda i tvrzení, že v té době byl perspektivní a rozkvétající obcí spíše Tylov, vzhledem k rozvíjejícímu se dolování snad zlata, ale určitě měděné rudy, a že kostel byl v Tylově, nikoliv v Lomnici. Jsou pro to i nějaké důkazy, ale vraťme se k Lomnici.

Prvním hodnověrným dokladem o lomnickém kostele je bulla samotného papeže Klimenta VI. ze dne 12. 4. 1351, v níž jsou vysloveně jmenovány farnosti a kostely názvů Lomnitz a Tylonisvilla (kostel v Tylově tedy byl). Bulla papežská totiž „ubírala“ kus biskupství v Olomouci a přidávala ho k nově zřizovanému biskupství v Litomyšli. Jak se zdá, diecéze litomyšlská byla spíše (a ne moc dobře) míněným plánem než realitou. Po skončení husitských válek zanikla a Lomnice se vrátila na šest století k diecézi v Olomouci, což bylo logické. Méně logické se zdá některým nedávné přidělení k diecézi opavsko-ostravské, stejně jako zařazení Lomnice ke kraji se sídlem v Ostravě. Ale to v tomto článku neřešíme.

Dáme-li na kroniky, pak první lomnický kostel byl dřevěný a stál přibližně na místě dnes už bývalé fary a měl být spálen za morové epidemie následující po vpádu (můžete si vybrat) Avarů, Mongolů, Tatarů, husitů. Nic z toho není pravda. Lomnici zdevastovali a vylidnili až Uhři, tedy vojska táhnoucí roku 1474 směrem k Opavě a válčící proti králi Vladislavovi. S nebyvalou, i na ledacos zvyklý středověk, ukrutností bylo ničeno vše, co válečníkům přišlo do cesty. Důsledkem této strategie byla asi 75letá přestávka v osídlení Lomnice a Tylova. Obě místa byla označována jako pustá. S velkou pravděpodobností stál na skalnatém výběžku paroviny v té době těž zpustlý a opuštěný gotický kostel. Kolem roku 1540 byla pustá Lomnice prodána Ješkem Pňovským pánu Kryštofu z Boskovic a za něj začalo znovuosídlování i dolování. Podle pověstí byl kolem roku 1556 německými luterány postaven provizorní dřevěný kostel. Noví dosídlenci byli snad bez výjimky nekatolíky. Ti němečtí přišli z míst okolo dnešního Otmuchowa v Polsku, pár českých rodin z okolí Olomouce, kde byly jako nekatolíci krutě perzekvovány. Lomnice se začala horečně rozvíjet a starý kostel byl opuštěn, ostatně by ani kapacitně nestačil.

Do všeobecného oživení přišla okolo roku 1590 nějaká epidemie, proti níž byli lidé tehdy bezmocní, a v krátké době prý zemřelo více než sto lidí. Pozůstali se báli mrtvé pohřbívat, a tak prý byli skládáni do dřevěného kostela a ten pak byl i s mrtvými se souhlasem vrchností zapálen. Listinné potvrzení nebylo zatím nalezeno, na druhé straně tomu nasvědčuje fakt, že když se v roce 1786 stavěla dnes už železná bývalá fara, bylo při výkopech nalezeno „několik kop“ ohořelých lidských kostí a další nálezy pak sporadicky pokračovaly při dalších výkopech v blízkém okolí.

Za těchto okolností

lze stěží předpokládat, že by luteráni stavěli nový kostel na takovém spáleništi, a je tudíž logické, že se snažili opravit do té doby asi už značně zdevastovaný kostel původní, zděný, stojící na kopci. Snad to byla jen prozatímní oprava a muselo přijít panské rozhodnutí o stavbě, resp. dostavbě kostela důstojného velké obce.

Pan Kobyłka z Kobyliho a na Sovinci nebyl v případě stavby kostela řečeno dnešním jazykem žádný „troškař“. Lomničtí kronikáři sice říkají, že „dne 28. května 1608 byl položen kámen základní, povolání mistrů stavební Martin Günter s vyměřovači, dále pak mistr tesařský Paul Wenzel, načež se stavba velmi urychlila a za lask. na dozor dbání již 13. srpna téhož roku kostel téměř hotový jest převzat kostelním výborem“, z jiného dokladu je však zřejmé, že vše hotovo nebylo. Protože další listina říká, že ctihodný výbor místní v čele s fojtem (rychtářem)

A. Parschem a členy M. Scholzem, S. Jordanem, M. Kaulichem, G. Gottingerem i písařem J. Heisslerem dne 30. srpna dohlížel na kostelní stavbu, při níž byla vztyčena věž, jež stejná jest završením bání jako ta v Ryžovišti, tedy půvabná velmi a se schránkou osazenou. Někdy v té době byla na kostel osazena kamenná deska se znaky Kobyłků z Kobyliho a Ederů ze Štíavnice, téměř totožná např. s deskou na

kostele v Břidličné. Jenže zde narážíme na jednu záhadu a tou je rok 1603, uvedený dole na desce. Jisto je, že deska byla umístěna na kostele již dostavěném, stejně jako tomu bylo i u kostela na Sovinci. Staří dějepisci se s tím vyrovnávali různě. Tak třeba J. Gauss, lomnický rodák a poté ředitel univerzitní knihovny ve Vídni, se domníval, že stavba mohla být skutečně započata v roce 1603, ale vznikly průtahy, nebylo dost peněz a až v roce 1608 „bouchl Kobyłka do stolu a přitvrdil vůči Lomnickým“, stanovil jim šibeniční termín a ono to pak šlo ráz na ráz. Dá se tomu věřit. Dnes bychom řekli, že s kostelem začali jakousi akcí „Z“, a když to k ničemu nevedlo, tak jim ze Sovince přitáhli oštěže a ono se to hnulo...

Když jsme tedy u novostavby, přesněji dostavby gotické ruiny na kostel odpovídající prosperující obci, tak už zmíněný J. Gauss

na základě dlouholetých studií dokazoval, že v současném kostele je jednak gotická část, zřetelná v presbytáři, a pak typická renesanční část v dostavěné, přesněji laicky řečeno nastavené chrámové lodi s dřevěným stropem. Renesancí ovlivněné je též řešení bočního vstupu, nad kterým je umístěna zmiňovaná deska. Dnes žel díky zcela neodbornému „ošetření“ fasádní barvou s údaji stěží čitelnými. I když jde vysloveně o nejstarší památku v obci. Kostel se jinak do dnešní doby nějakých výraznějších úprav nedočkal. Jen požár v roce 1854, vzniklý na rychtě pod kostelem a vinou jižního větru rozšířivší se i na šindelovou střechu kostela, znamenal téměř katastrofu. Byl zničen krov, strop, spadl kus věže, roztavily se zvony a krásná zvonkohra, zničeny věžní hodiny, o inventáři ani nemluvě. Zbily očázené stěny. Trvalo deset let, než se kostel jakž takž zmaťofil a nabyl v detailech dnešní podoby, původního původu ovšem zdaleka ne. Což je nejvíce patrné na věži, zakončené jednoduchou stanovou stříškou dodnes. Ale vrátíme se zase o něco zpátky, třeba k těm zvonům.

Je zaznamenáno, že v roce 1616 byly s přispěním rytíře Kobylky pořízeny dva nové zvony (na jeden z nich použito starého zvonu !?), které odlil na místě hrččířské

dílny olomoucký A. Straub. Roku 1667 bylo zavedeno zvonění proti nepřízni počasí, prováděné učitelem s žáky. Jako naschvál do věže při tomto jistě „účinném“ zvonění v roce 1673 uhořel blesk, kus zvonu urazil a druhý poškodil. Zvonař K. Hoffmann z Opavy uléval nové zvony, přičemž zjistil „záhadný“ úbytek suroviny (už tehdy?), a tak byla nařízena sbírka, jak jinak než dobrovolně-

povinná, a tudíž kontrolovaná, všeho cínového a měděného nádobí v obci, „už z důvodu toho, že nádoby ještě z dob poblouznění kacířského vesměs pocházejí“, a na nové zvony padlo i veškeré bohoslužebné nářadí kostelní, „též luterstvím zmateným poznamenané“. Ale nové zvony byly prý krásné a zněly velebně.

Další vylepšení kostela nastalo v roce 1762 tím, že umělecký klempíř z Moravského Berouna jménem H. Langer provedl „velkolepou“ opravu věže tím, že zhotovil novou, opět Ryžovišti podobnou měděnou bání a nad ní umístěnou pozlacenou cibulku, do níž byly uloženy obecní dokumenty a pamětní listina. To nebylo vše, navíc byl na věži instalován věžní cimbál s trubkami a bu-

věž. Leč nebylo jim dopřáno vysokého věku - v roce 1916 byly zrekvírovány na výrobu munice, nikoliv děl, jak se obecně zcela mylně uvádí. Obec se zmožla na náhradní zvon z ocelolity, do dnes funkční, ale nepoužívaný. Pro přesnost, ještě jeden zvon zde byl, a to pořízený v roce 1924, vážil jen 270 kg, a že byl z pravé zvonoviny, zabavila jej státní nacistická moc v roce 1942 a též asi skončil jako surovina pro vodící kroužky na dělostřelecké munici. Tak jako zvony bývají ozdobou kostela varhany. Ty luteránské vydržely až do roku 1762, kdy byly nahrazeny novým nástrojem varhanářů z Andělské Hory, a to s použitím starých píšťal cínových. Varhany vydržely do požáru roku 1854 a po něm se Lomničtí zmožili na varhany Rieger-Kloss až v roce 1915. Ty slouží i v dnešní době dobře. Malířských mistrů podílejících se na výzdobě kostela bylo vícero a šlo o obrazy a fresky dobré kvality - až do toho požáru. Po roce 1864 stojí za zmínku oltářní obraz od R. Temlera. Škoda že 14 obrazů Křížové cesty bylo vyřazeno jako „zastaralé“ a s nimi i vyřezávané betlém aj. Usoudil tak v Lomnici tehdy působící duchovní správce a věci zmizely neznámo kam. Ze zbývajících inventáře ukradli část v roce 1998 neznámí zloději ... *Jaroslav Chytil*

Osadní výbory informují

Velikonoční výstava v Janovicích dýchla jarem

Jako každým rokem, i letos uspořádali členové Osadního výboru Janovice velikonoční výstavu svých prací pro občany Janovic, ale i pro širokou veřejnost. Každý, kdo na výstavu, která trvala od 28. března do 1. dubna, přišel, mohl zhlédnout kraslice nejrůznějšího provedení. Od polepovaných barevnými papírky, přes omotávané nití, paličkované, háčkované, zdobené drátkovou technikou, vyrobené z vizovického těsta, škrábané, barvené, zdobené mramorovací barvou až po perníkové. Většina z těchto kraslic byla prodejná. Výstavě vévodila keramická slepička paní Mičkové, která symbolizovala příchod jara a nové síly do života nás všech. Medové perníčky upekly sestry paní Švédíková a Furišová se svými malými dětmi Fandou, Píďou a Lukáškem. Zajíčky, slepičky,

vajíčka i ostatní medové tvary byly s láskou nazdobené. Na výstavě jste mohli zakoupit a ochutnat také perníčky paní Mičkové. Pestrost výrobků a vůně medových perníků, tak si mohl každý pamatovat velikonoční výstavu v Janovicích.

Kromě jmenovaných dále vystavovaly děti z Mateřské školy Janovice (keramické slepičky s vajíčky, papírové slepičky s vejci, vrbová klíčka se zajíčky, závěsné kraslice a ptáčky), Anna Gregerová (paličkované kraslice, kraslice z vizovického těsta, paličkované velikonoční ozdoby), Jaroslava Mazelová (velikonoční výzdoba), Tereza Pavézová (velikonoční kresby), Miroslav Morávek (velikonoční kresby, obrazy Janovic), Šárka Furišová (velikonoční věnečky na stůl i závěsné, polepované kraslice, velikonoční květinová výzdoba

na stůl, velikonoční klobouk), Jiřina Vojtková (háčkované kraslice, dečky a klobouky), Světlana Nováková (marcipánové velikonoční ozdoby), Vojtěška Palatá (kraslice). K janovické velikonoční výstavě se letos připojilo i několik občanů z okolí. Kristina Gardavská ze Staré Vsi předved-

la háčkované kraslice a háčkované ozdoby na vejce ve tvaru slepičky a zajíčka, Josef Garafa z Ondřejova zapůjčil své kraslice a Anežka Vašíčková z Rýmařova na výstavu poskytla velikonoční věnečky.

*Za Osadní výbor Janovice
Dáša Vogelová*

Pocta astronautovi

Svěží písnička Dobrý den, majore Gagarine v nezaměnitelném podání Gustava Broma a jeho dixielandového orchestru zazněla v československém rozhlase 13. dubna roku 1961 a pak ještě nesčetněkrát po řadu dalších let. Svým charakterem výrazně vyčnívala z tehdejší každodenní hudební nabídky plné různých cajdáků a umělotin, dechovky a politických písní a stala se souputníkem začátků uvolňování politického napětí ve světě a slibného vývoje šedesátých let minulého století.

Výborný brněnský muzikant a kapelník Gustav Brom písničku složil a během noci nahrál na počest prvního člověka ve vesmíru Jurije Gagarina, který 12. dubna 1961 v 7 hodin 7 minut středoevropského času odstartoval z dnešního bajkonurského kosmodromu ve Vostoku 1, aby za letu v trvání 108 minut uskutečnil jeden oblet kolem Země. Tehdejší sovětské odborníci v čele s legendárním konstruktérem Sergejem Koroljovem se tak stali vítězi hektického souboje dvou nejsilnějších velmocí světa o prvenství v jedné etapě počátku dobývání kosmu. (Předchozím důležitým vítězstvím byla první umělá družice Země - legendární Sputnik v r. 1957, následoval Sputnik 2 se psem Lajkou na palubě.)

Americký kosmonaut Alan Shepard se na naší Zemi s kosmických výšin mohl podívat až o necelý měsíc později než Gagarin, a to za pouze krátkého, patnáctiminutového „skoku“ do výšky 185 km a vzdálenosti 486 kilometrů. Druhým člověkem, který obletěl Zemi - již sedmkrát - byl opět sovětský kosmonaut German Titov, náhradník Jurije Gagarina při letu prvním. Třetím pak byl první Američan John Herschel Glenn dne 2. února 1960 se třemi oblety kolem Země. Mezitím již první umělý satelit - sovětská Luna 1 - překonal v roce 1959 přitažlivost zemskou a proletěl kolem Měsíce ve vzdálenosti 75 tisíc kilometrů a brzy jej následoval americký satelit Pioneer 4, na podzim téhož roku pořídila sovětská měsíční sonda Luna 3 první snímky odvrácené strany Měsíce a Luna 2 dopadla na měsíční povrch. Byl to jeden z důležitých milníků v „bitvě o Měsíc“ - při dopadu se sonda nezabořila hluboko do měsíčního povrchu a rozptýlila tak obavy odborníků, že Měsíc je pokryt silnou vrstvou prachu, který budoucím návštěvníkům nejen sil-

ně zkomplikuje nebo i znemožní přistání, ale hlavně jakýkoliv pohyb po jeho povrchu. Netrvalo ani sedm let a američtí kosmonauti na měsíci nejen přistáli, ale pomocí důmyslných vozítek se po něm pohybovali a přivezli na Zemi mnoho vzorků měsíčních hornin pro vědecký výzkum.

Před prvním letem Gagarina však nikdo nevěděl, co čeká pozemšťá-

Celý svět slyšel tu zprávu
TASSu,
celý svět zanechal hovoru,
celý svět vyskočil od rozhlasu
a zdvihl pohledy nahoru.

na v kosmu, byl velmi blízkým naší matičce Zemi. Nechyběly názory odborníků, že člověk se při pohledu na naši planetu zdaleky může pomátnout na rozum a začne se chovat neracionálně. I s touto alternativou se při letu počítalo, let byl zcela automatický a kosmonaut by býval mohl zasáhnout do jeho řízení jen za zcela specifických podmínek. K ničemu takovému však nedošlo a kosmonaut Jurij Gagarin, vybraný z 3461 kandidátů, v průběhu letu hlásil: „Dař se mi dobře. Cítím se výborně. Pokračuji v letu, všechno jde dobře.“ Během letu se najedl a napil a mohl pozorovat východ Slunce nad Severní Amerikou. Po přistání pak líčil, že mohl jasně rozeznat hranice kontinentů, ostrovy a řeky. Horizont se podle něj vyznačoval neobyčejnou krásou - modrý lem Země přecházel do černě vesmíru, v němž byly vidět jasné hvězdy.

Největší vzdálenost jeho letu od povrchu země byla 302, nejmenší 175 kilometrů, rychlost letu 27 360 km/h. Kosmická loď Vostok 1, ve které Gagarin letěl, vážila 4 725 kg, návratový modul o váze 2 460 kg měl průměr 2,3 m, kosmonaut v něm měl pro sebe prostor o obje-

mu pouhých 1,6 m³ - asi jako řidič v osobním autě. Přistání nebylo zcela bez problémů, kosmonaut při něm musel čelit přetížení až 10 G. Ve výšce 7 km nad zemí se z kabiny vystřelilo křeslo s kosmonautem, rozvinul se padák a Gagarin dopadl v pořádku na pole u vesnice Smelovka v Saratovské oblasti. Přivítání na Zemi bylo velkolepé, tehdejší první tajemník Ústředního

Dobrý den, majore Gagarine,
tak jsme se tedy už dočkali,
celý svět připil vám rudým
vínem,
lidé vám ze zdola mávali.

výboru Komunistické strany Sovětského svazu Nikita Chruščov Gagarinovi blahopřál a řekl mu, že se učinil nesmrtelným, neboť se stal prvním člověkem, který dobyt vesmír. Gagarin po svém letu absolvoval návštěvy v 28 zemích světa a všude byl vítán velmi bouřlivě. První zemí, kterou navštívil, bylo Československo, tehdejší „výkladní skříň“ socialistického bloku. Dostalo se mu čestného ocenění Hrdina Sovětského svazu a mnoha dalších, vedl výcvik ženských kosmonautek, který vyvrcholil v červnu 1963 letem první ženy, Valentiny Těreškovové, do vesmíru, absolvoval studium na moskevské Vojenské letecké akademii a připravoval se na další kosmické lety. Těch se však bohužel již nedočkal; 27. března 1968 havaroval při výcviku se svým strojem MIG-15 (vyrobeným v letecké továrně ve Vodochodech) a spolu se svým instruktorem Serjoginem zahynul. O příčinách této události se vyrojila spousta spekulací, včetně těch, které souvisely s jeho zálibou v alkoholu (po tolika slavnostních přípitcích, které musel absolvovat, se ani nelze divit), nicméně žádná z těchto „sen-

začních“ informací se nepotvrdila a za nejpravděpodobnější příčinu je považováno to, že se jeho letoun dostal do letové hladiny jiného letadla, po kterém zbyly vzduchové víry a ty strhly letadlo směrem k zemi.

Dnes víme, že slova o „prvním člověku, který dobyt vesmír“, byla sice optimistická, ale také velmi nadnesená. Je skutečností, že rozvoj kosmonautiky kromě vědeckých poznatků přinesl lidstvu i velké množství nových technologií a vymožeností, ale skutečností také je, že ve skutečném „dobývání vesmíru“ jsme stále na začátku a stále více zjišťujeme, že s prohlubujícím se poznáním se vše jeví být čím dál složitějším. Dosavadní kroky člověka do vesmírného prostoru si také vyžádaly řadu lidských obětí jak na sovětské, tak na americké straně. Prvním byl Vladimír Komarov, který zahynul v roce 1967 při sestupu lodí Sojuz 1, následovali další tři sovětské kosmonauti v roce 1971, v roce 1986 zahynulo sedm amerických kosmonautů 75 sekund po startu raketoplánu Challenger a v roce 2003 dalších sedm amerických kosmonautů při sestupu raketoplánu Columbia, další kosmonauti zahynuli při tréninku a přípravách letů. Do dnešní doby již pobývaly v meziplanetárním prostoru desítky kosmonautů a dokonce už i bohatí turisté, ze Země byl vyslán bezpočet výzkumných stanic, a to i k velmi vzdáleným objektům, a snímky z planet, jejich měsíců a z komet, ale také z nesmírných hlubin vesmíru nás uvádějí v úžas. Velmi významné je to, že dnes již nejde o souboj „na život a na smrt“ mezi kosmickými velmocemi, ale o širokou spolupráci. Sovětská orbitální stanice MIR - kolos o hmotnosti 120 tun a veliký jako šest autobusů - se po dobu 15 let stala mezinárodním pracovištěm kosmického výzkumu na oběžné dráze kolem Země. V současné době je již funkční další orbitální „monstrum“ - mezinárodní kosmická stanice ISS o hmotnosti 450 tun, velká jako fotbalové hřiště. Dopravní spojení se Zemí zajišťují převážně ruské rakety. Kéž by tato spolupráce byla rovněž motivujícím příkladem pro řešení pozemských problémů současného rozbořeného světa.

Odvažný let Jurije Gagarina před 45 lety byl na počátku této cesty.

M. Marek

Foto: internet

Zpravodajství města Břidličné

„OD NÁS - PRO VÁS - PRO DĚTI“ - velikonoční veselice

Kulturní komise města Břidličné ve spolupráci s dalšími aktivisty z Břidličné si vás, občany města Břidličné a okolí, vaše známé a příbuzné dovoluje pozvat na velikonoční veselici dne 16. dubna, jejíž celý výtěžek bude věnován místní mateřské školce.

V odpoledních hodinách (od 16.00) bude dobrovolné vstupné a je připraven program především pro děti, jejich rodiče a prarodiče. Na pódiu vystoupí mateřinky z Břidličné i Velké Štáhle se svým programem, zhléd-

nout můžete i ukázky aerobiku, breakdance a latinskoamerických tanců. Děti se mohou těšit na několik soutěží, diskotéku a na závěr mohou v kině zhlédnout Večerníček. V před-sálí bude připravena velikonoční dílna pro děti i dospělé, ukázka výroby pomlázek, plnění košíků a práce s vlnou.

Večerní program je koncipován v duchu zábavy pro dospělé, starší i pokročilé. Celým večerem vás bude provázet skupina AL Club, kterou v přestávkách budou střídát s krátkým vy-

stoupením místní folkaři a chrámový sbor, ale také například skupina The Pant. Prostě pestrá hudební paleta, ve které si mohou na své přijít návštěvníci všech věkových kategorií.

V rámci večera proběhne i soutěž o nejkrásnějšího pečeného velikonočního beránka a připravena bude i velikonoční tombola.

Věřte, že po zakoupení vstupenky vás čeká příjemný program i zábava a zároveň přispějete „naším“ nejmenším. Těší se pořadatelé.

Libuše Kovaříková

Stojí to za to? Stálo to za to!

Kartografie Praha, a. s., vyhlásila v lednu letošního roku soutěž tříd „S úsměvem

českou historií 10. - 14. století“. Žáci měli odpovědět na 11 otázek z období vlády

Foto: archiv ZŠ Břidličná

Přemyslovců a Lucemburků. Poslední, 12. otázku měla vypracovat společně celá třída.

Když naše třídní učitelka a současně učitelka dějepisu paní Jana Hošková přišla s návrhem se této soutěže zúčastnit, netvářili jsme se příliš nadšeně. Ale pak jsme se pustili do práce. Rozhodli jsme se, že odpovědi napíšeme na vlastnoručně vyrobený papír. Společnou prací bylo znázornění vraždy Václava III., kterou jsme vytvořili jako pohyblivé leporelo. Vše jsme odeslali do Prahy a pak už jen netrpělivě čekali. Zájem o soutěž byl velký, zú-

častnilo se jí 414 tříd z celé republiky. A jak to dopadlo? **No přece jsme vyhráli my - žáci 9. C ze Základní školy v Břidličné.**

Cena za první místo byla nádherná. Strávili jsme dva příjemné dny v Liberci v centru Babylon. Dosty jsme se vyřádili na vodních atrakcích v aquaparku, využili všeho, co nám nabídl lunapark, své teoretické znalosti jsme si prakticky vyzkoušeli v interaktivním muzeu. Potěšila nás i přítomnost paní inženýrky Pacákové a pana fotografa z Kartografie, kteří nám osobně poblahopřáli a také nás vyfotografovali.

Stálo to tedy za to? Nám ano, protože jsme se přesvědčili, že jsme schopni společně něco dokázat a zároveň se i pobavit.

Rádi bychom zároveň poděkovali paní učitelce Květě Děrdové za pomoc při výrobě ručního papíru a paní učitelce Květě Glacnerové za teoretickou i praktickou pomoc se soutěží. **Žáci 9. C, ZŠ Břidličná**

Organizace a spolky

Na schůzce Klubu českého pohraničí se diskutovalo o činnosti

V úterý 21. března proběhla v Rýmařově první řádná schůzka nově ustaveného občanského sdružení Klub českého pohraničí Rýmařov. Na programu byla informace o podobě, úloze a činnosti tohoto nadstranického občanského sdružení, které se už po registraci stalo součástí celostátní rady KČP se sídlem v Ústí nad Labem a samozřejmě také regionální krajské rady KČP Moravskoslezského kraje se sídlem v Ostravě.

V současnosti tvoří členskou základnu KČP v Rýmařově třináct členů a několik nadšenců, kteří spolupracují. Na schůzi byli také zvoleni předseda a místopředseda KČP a dále zástupci na II. krajský sněm, který proběhne 8. dubna v Opavě. V neformální besedě se členové domlouvali na tématech a námětech pro činnost klubu. Vedle témat historických se chce klub více zapojit do obsahové náplně vlastních webových stránek, pořádat tematické zájezdy pro veřejnost, například za prohlídkou vojenských opevnění, zejména ve východních Čechách, ale také na místa nechvalně známá z historie u nás, ale třeba i do sousedního Polska. Klub i nadále přijímá nové členy. K seznamo-

vání veřejnosti s jeho činností budou využívány nejen vlastní webové stránky, ale také občasné poutače na některých místech ve městě.

Za dva měsíce existence klubu dosáhl počet příspěvků na webu čísla 95, dále pak 132 fotografií v devíti fotogaleriích a stránky už navštívilo na 2 200 návštěvníků.

Mezi hlavní úkoly a náměty k činnosti KČP v Rýmařově bude zejména patřit:

- provozování a správa vlastních webových stránek (www.kcprymarov.estranky.cz);
- mapování a péče o válečné hroby a pomníky

v rámci regionu Rýmařovska;

- spolupráce s bunkrology a nadšenci pro opevnění a také s kluby vojenské historie;
- popularizace a připomínání významných výročí české státnosti, hl. na webu KČP;
- seznamování občanů s opomínanými tématy a osobnostmi regionální historie;
- připomínání historie a posloupnosti událostí 30. a 40. let minulého století, zejména role nacistického Německa jako iniciátora okupace ČSR a agresora 2. světové války;
- připomínání hrdinství vojáků obou svět. válek, také čs. legionářů a příslušníků SOS;
- pořádání zájezdů pro veřejnost, např. na bunkry východních Čech, do Osvětimi atp.;
- účast na akcích celostátní a krajské rady KČP a jednání na sněmech KČP;
- popularizace turistických a památkových objektů v pohraničních regionech u nás;
- na webu vytváření fotogalerií z historických snímků míst, a to nejen Rýmařovska.

Autoři: PhDr. Alois Matuška, předseda KČP,

Vít Veselý, místopředseda KČP

kcp.rymarov@seznam.cz,

www.kcprymarov.estranky.cz

Jedenadvacet stran a hnutí se zúčastní v našem kraji červnových parlamentních voleb

Do 16. hodiny v úterý 28. března mohly strany a hnutí doručit odboru vnitřních věcí krajského úřadu kandidátní listiny pro červnové parlamentní volby. Kandidátku doručilo 21 stran a hnutí (*viz níže*). Nejpočetnější kandidátka obsahuje 53 jmen (zákon dovoluje 36, takže strana bude muset listinu upravit), po 1 kandidátovi je na listinách tří stran. Před vol-

bami 2002 se v MSK zaregistrovalo 24 stran a hnutí.

Co bude následovat? Krajský úřad musí správnost listin prozkoumat, i strany měly ještě do 3. dubna čas měnit pořadí kandidátů, respektive další kandidáty doplňovat či ubírat. Poté odejdou stranám případné výzvy k nápravě chyb v kandidátkách - strany tak

musí učinit do 13. dubna (50 dnů před volbami). V pátek 14. dubna píšeme a odesíláme rozhodnutí o registraci strany do voleb, zamítnutí kandidátky nebo škrtnutí kandidáta. Nejpozději 45. den do voleb musí Státní volební komise vylosovat čísla pro strany. Nejpozději 18. května musí být vytištěny volební lístky.

Strany v MSK (pořadí náhodné):

ODS
KDU-ČSL
ČSSD
KSČM
Balbínova poetická strana
Strana zdravého rozumu
Koruna Česká (Monarchistická strana Čech, Moravy a Slezska)
Právo a Spravedlnost -ANO tradiční rodině,
NE korupci a kriminalitě
Moravané
Strana zelených

Nezávislí
Strana Rovnost Šancí
Národní strana
Pravý Blok - strana za ODVOLATELNOST politiků, NÍZKÉ daně, MINIMALIZACI byrokracie, SPRAVEDLIVOU justici, REFERENDA a PŘÍMOU demokracii WWW.CIBULKA.NET
Unie svobody-DEU
Nezávislí demokraté
SNK Evropští demokraté
Česká pravice

Helax - Ostrava se baví
Koalice pro Českou republiku
4 Vize

1. Daňový systém na jednom listu formátu A4.
 2. Regulace inovace + Vysoká kvalita = Kratší pracovní týden.
 3. Rodinný dům pro každého snadněji.
 4. Reklama, která informuje, ano, reklama, která ovlivňuje, ne -
- www.4vize.cz

Zpracovala Šárka Swiderová

Akce hradu Sovince

Na pomlázkové veselici

Jarmark lidových řemesel ve folklórním duchu, velikonoční tradice, hudba a zvyky při vítání jara.

Po oba dny 9 - 19 hod.

Denní program 15. a 16. dubna

9.20	Dělové salvy aneb Vzbudíme hrad ze zimního spánku	1. nádvoří	14.00	V Záhorské hospodě, hudební pásmo, Rabussa	Horní hrad
9.30	V Záhorské hospodě, hudební pásmo, Rabussa	3. nádvoří	14.20	O hadrušku zamotaném, neobvyklá soudní pře, M.C.E.	5. nádvoří
10.00	Potulní herci, divadelní pověsti, Magnet	5. nádvoří	15.00	Obléhání hradu Valečova, loutkové divadlo BOĎI	5. nádvoří
10.20	Chaloupka v Jeseníkách, šermířská fraška, Dědictví	5. nádvoří	15.00 Módni přehlídka dobového ošacení a doplňků	Horní hrad	
10.40	Slavnostní průvod účinkujících hradem z 1. na 5. nádvoří	5. nádvoří	15.30	Zahradník a hraběnka, právo útrpné, Locus	5. nádvoří
10.50	Pomlázka, právo útrpné, Locus	5. nádvoří	15.50	Vrbový proutek, velikonoční příběh, Magnet	5. nádvoří
11.00	V Záhorské hospodě, hudební pásmo, Rabussa	Horní hrad	16.00	Naučím vás velké kouzlo, kejklišská show, Tomáš Křupala	5. nádvoří
11.10	Vrbový proutek, velikonoční příběh, Magnet	5. nádvoří	16.25	Bakaláři, povídkové pásmo, M.C.E.	5. nádvoří
11.20	Velikonoční vajíčko, kejklišská show, Tomáš Křupala	5. nádvoří	17.00	Kašpárek a princezna Darla, loutkové divadlo BOĎI	5. nádvoří
11.45	Kašpárek a princezna Darla, loutkové divadlo BOĎI	5. nádvoří			
12.00	Módni přehlídka dobového ošacení a doplňků	Horní hrad		<u>Dále jen v sobotu</u>	
12.15	Bakaláři, povídkové pásmo, M.C.E.	5. nádvoří	17.30	Program na přání, právo útrpné, Locus	5. nádvoří
12.50	Indián, právo útrpné, Locus	5. nádvoří	17.50	Chaloupka v Jeseníkách, šermířská fraška, Dědictví	5. nádvoří
13.00	Kouzelný měsíc, šermířská scénka, Dědictví	Horní hrad	18.10	Od hradu ke hradu, divadelní pásmo, Magnet	5. nádvoří
13.10	Poslechněte, co se stalo, národní písničky, Rabussa	5. nádvoří			
13.40	Šasek a hrabě, kejklišská show, Tomáš Křupala	5. nádvoří			
14.00	Pověst sovinecká, Magnet	5. nádvoří			

Zdobení velikonočních perníčků 10.00 - 15.30 na 3. nádvoří

*** Prohlídka hradu s průvodcem: 10.20, 11.20, 12.20, 13.20, 14.20, 15.20 a 16.20 od kanónu na Horním hradě. ***

Dále připravujeme:

29. a 30. 4.	Pálení čarodějnic	29. a 30. 7.	Lesnické slavnosti
20. a 21. 5.	Den dětí	19. a 20. 8.	Tradiční řemeslný jarmark
1. a 2. 7.	Loutkářská pouť	23. a 24. 9.	Vinobraní
15. a 16. 7.	Válka třicetiletá	28. 10.	Ukončení sezóny

Informace: tel. 777 205 029, sovinec.purkrabi@volny.cz, www.sovinec.info

Serial

Nebojte se první pomoci (7. část)

(Informace Místní skupiny Českého Červeného kříže Rýmařov)

Stavy bezprostředního ohrožení života

Bezvědomí

Jedná se o stav selhání jedné ze tří základních životních funkcí. Postižený není schopen kontaktu s okolím. Na rozdíl od spánku jeho mozek nereaguje ani na varovné podněty přicházející zevnitř organismu. Škála bezvědomí je velice široká, čím je hlubší, tím je závažnější.

Příčiny bezvědomí: - úrazy hlavy, onemocnění mozku (epilepsie, nádor, krvácení), otravy, onemocnění způsobující nedostatečnou nabídku kyslíku a glukózy v mozku.

Příznaky: - postižený padne k zemi nebo se vsedě „zhroutí“, tělo je zpravidla bezvládné, ale mohou být i křeče, žádná reakce na oslovení, příp. postižený nesrozumitelně mumlá, nereaguje na bolestivé podněty, neprobere se ani po zatřesení či stípnutí (vyšetřujeme na ušním lalůčku - při povrchnějším bezvědomí může být odpověď obranný pohyb nebo grimasa), dýchání je zpravidla spojeno s abnormálními pohyby a zvuky.

V čem spočívá ohrožení života?

V dušení, jež je důsledkem chybění obranných reakcí. Při bezvědomí dochází k ochabnutí většiny svalů, mimo jiné i těch, které udržují průchodnost dýchacích cest. U ležícího pacienta dojde k zapadnutí kořene jazyka a poklesu měkkého patra. Tyto struktury vytvoří překážku pro vstup vzduchu do dýchacích cest. Nepříznivá anatomická překážka může být ještě zhoršena. Člověk v bezvědomí nemá dostatečně aktivní reflex kašle, neubrání se vniknutím cizích těles do dýchacích cest. Největší riziko představují zvrátky, při úrazech krev.

Postup první pomoci:

Bezvědomý musí být co nejrychleji přemístěn do vodorovné polohy. Zatlačením na čelo a současným nadzvednutím (podložním) šije se nám podaří oddálit kořen jazyka a ve větší

ně případů uvolnit nebo alespoň zlepšit průchodnost dýchacích cest. Tento úkon lze ještě vylepšit pootevřením úst a předsunutím dolní čelisti, tzv. trojitým manévrem.

Součástí zpřístupnění dýchacích cest je i kontrola a vyčištění ústní dutiny. Tento úkon je spojen s rizikem skousnutí (pozor, síla žvýkačkových svalů je značná). Komplikaci předejdeme použitím rouбіku, nejpohotověji poslouží stoceně obinadlo. Někdy jsou čelisti bezvědomého křečovitě sevřeny. Násilného otevření úst docílíme zavedením ukazováku mezi tvář a zuby a tlakem v místě úhlu čelisti (pomocník musí mít připraven rouбіk).

Při prohlídce ústní dutiny odstraníme všechna cizí tělesa. V první řadě se jedná o snímatelné zubní protézy, u dětí pozor na žvýkačky. Tekutý a mazlavý obsah odstraníme vytřením, nejlépe s použitím kapesníku.

Čeho chceme docílit? Udržet průchodnost dýchacích cest.

Většina bezvědomí je přechodným stavem, jejich primární příčina je řešitelná. Úmrtí v důsledku udušení je odvrátitelné. Nejčastější příčinou smrti při otravě alkoholem je vdechnutí zvratků.

Záklon hlavy se nedoporučuje při podezření na poranění krční páteře. Laik ho však není schopen rozpoznat, pokud k němu došlo, bývá mícha ve většině případů již poraněna. Smrt v důsledku poranění krční páteře je sice možná, ale smrt v důsledku udušení je jistá.

Po zpřístupnění dýchacích cest se přesvědčíme o kvalitě dýchání, pokud je dostatečná, můžeme bezvědomého umístit do stabilizované polohy.

Stabilizovaná poloha

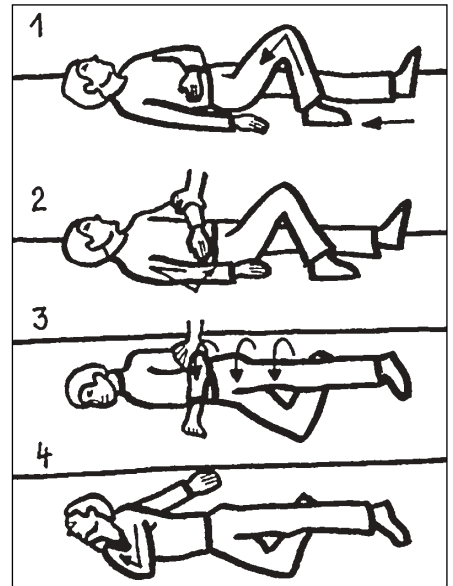
Jejím cílem je udržení průchodných dýchacích cest a snížení rizika vdechnutí zvratků. Ani jedno, ani druhé tím není definitivně zajištěno.

Bezvědomý jedinec musí být trvale kontrolován a jeho poloha korigována. Uložení a ponechání ve stabilizované poloze je nouzovým řešením v případě, kdy jediný zachránce musí bezvědomého na přechodnou dobu opustit.

Stabilizovaná poloha na boku je zajištěna pokrčením dolní končetiny strany, na níž postižený leží. Druhá dolní končetina je natažena. Horní končetina strany, na níž tělo spočívá, je natažena a zapažena. Zakloněná hlava spočívá na druhé horní končetině, jež je skrčena v lokti.

Bezvědomého je nutno trvale sledovat a polohu podle potřeby korigovat. Při zvracení a krvácení z úst někdy pomůže poloha se sníženou hlavou a horní částí trupu. Opakovaná kontrola ústní dutiny bezvědomého je nezbytností.

MUDr. Juljo Hasík
(Nebojte se první pomoci)

Z okolních měst a obcí

Bilanční diagnostika: absolventi rekvalifikační mají práci nadosah

Projekt Bilanční diagnostika přináší další konkrétní výsledky. Ve středu 22. a ve čtvrtek 23. března obdrželi akreditovaná osvědčení první účastníci kurzů moderního CNC obrábění. Jejich šance na získání práce jsou nyní velmi vysoké.

Cílem projektu Bilanční diagnostika je posílení zaměstnanosti v bruntálském regionu. Projekt odstartoval loni na podzim a od počátku se zaměřuje na dlouhodobě nezaměstnané, lidi bez práce ve věku do 25 let nebo občany s nízkou úrovní kvalifikace, evidované na úřadech práce v Bruntále, Rýmařově a Krmově.

Součástí projektu jsou bezplatné kurzy zaměřené na zvýšení motivace uchazečů o práci, zlepšení jejich komunikačních schopností, počítačové i jazykové kurzy a především rekvalifikace zaměřené na moderní obráběcí techno-

logie. Sem patří kurzy Programátor a obsluha číslíkové řízených (CNC) obráběcích strojů a Počítačové navrhování součástí a strojní programování výroby součástí CAD/CAM.

Účastníci prvně uvedeného kurzu se naučili vytvořit dle předloženého výkresu součásti strojní program a ten užít na obráběcím CNC stroji. Kurzy absolvovalo a zdárně ukončilo celkem třináct uchazečů o práci. Jedna skupina ukončila a v prostorách Střední průmyslové školy v Bruntále obdržela akreditované osvědčení ve středu 22. března, druhá o den později.

Šance na získání zaměstnání je pro každého absolventa této rekvalifikace velmi vysoká. Úřad práce teď absolventům předloží konkrétní nabídky ze strany zaměstnavatelů, kteří mají o zaměstnance v této profesi zájem.

Sociálními partnery projektu je také šest místních firem, které nyní mohou s absolventy kurzů navázat kontakt a další spolupráci.

Druhý specializovaný kurz, jehož účastníci se mohou naučit vymodelovat výrobní součást a vytvořit její výrobní technický výkres, začal ve středu. Účastní se jej patnáct lidí, mezi nimi tři absolventi prvního CNC kurzu. Rekvalifikace trvá sto hodin, je rozvržena do čtyř týdnů s lekci pětkrát týdně.

Nositel projektu Bilanční diagnostika je Svět vzdělávání - síť místních center celoživotního vzdělávání, partnery jsou Úřad práce v Bruntále, který pomáhá metodicky, a MěÚ Bruntál, jež přispívá informovaností veřejnosti. Projekt Bilanční diagnostika je spolufinancován Evropskou unií a českým státním rozpočtem.

Jiří Ondrášek

Sport

Pohár pro vítěze MBL 2006 získal tým Gang Stars

Finálové boje 19. ročníku Městské basketbalové ligy Rýmařov rozhodly o vítězi celé soutěže. Playoff rozdělilo týmy do dvou skupin po třech, v nichž si to účastníci rozdali o 4. místo, resp. ve finálové skupině o vítězství. Turisté utrpěli v posledním utkání ligy první porážku a přišli tak o prvenství. To si vybojovali Gang Stars, když otočili průběh rozhodujícího zápasu a vyhráli 55:44. Skupina o 4. místo neměla favorita, spíše jednoho outsidera - STS Chvojko-

vice. Tento tým však přece jen posbíral během ligy něco zkušeností a v prvním utkání skupiny docela potrápil No Future. Ti nakonec vyhráli 52:37. Proti Oldies se Chvojkořičtí neprosadili a prohráli jednoznačně 23:70. O čtvrtém místě rozhodl zápas mezi Oldies a No Future. Vzhledem k opět oslabené sestavě Oldies byli mírnými favority chlapi bez budoucnosti. Od začátku zápasu plného chyb a nepřesností ale tahali za kratší konec. Když se jim ve třetí

čtvrtině začalo dařit a šli do konce do těsného vedení, podřizli si pod sebou větev nasazením osobní obrany. Tento naivní tah posadil Oldies zpět na koně a na konečném vítězství 42:33 nic nezměnil ani fakt, že dohrávali se dvěma dívkami na hřišti.

Finálová skupina přinesla vyrovnanější a pohlednější zápasy. RE-DO sice prohrálo obě svá utkání, ale obě se ctí. První proti Gang Stars bylo zcela vyrovnané a pozdější vítěz turnaje rozhodl o svém vítězství 73:64 až v závěrečné čtvrtině. I druhý zápas, který se hrálo RE-DO značně oslabené, byl vyrovnaný. Turisté nakonec přehráli svého soupeře 66:50.

Rozhodnout tedy muselo poslední utkání Turisté vs. Gang Stars, jež přineslo pohlednou a rychlou hru. V první čtvrtině měli navrch Turisté. V průběhu druhé Gang Stars skóre otočili, načež se totéž povedlo naopak Turistům, kteří tak vedli po poločase 26:24. Do 3. čtvrtiny vstoupili Turisté dvěma

úspěšnými trefami trojek a odskočili na 8 bodů. V té době ovládali hru, a ačkoliv Gang Stars stáhli náskok na 5 bodů, nic nenasvědčovalo obratu v utkání. Ten však přišel ještě před koncem 3. čtvrtiny. V posledních třech minutách už Turisté neskórovali, zatímco jejich soupeř zaznamenal 10 bodů. Rázem byl stav 40:35. Poslední čtvrtina začala vyrovnaně a ani jeden tým neměl navrch. Turisté sáhli ve snaze o vyrovnání k osobní obraně a stejně jako No Future proti Oldies si tím zápas prohráli. Soupeř jim odskočil až na rozdíl 14 bodů a bylo téměř rozhodnuto. Finiš ze strany Turistů s pressingem a důrazným napadáním přišel příliš pozdě a vedl jen ke korekci výsledku na konečných 44:55 pro **Gang Stars**, kteří tak obhájili prvenství z minulého ročníku.

Celkové pořadí ligy: 1. Gang Stars, 2. Turisté, 3. RE-DO, 4. Oldies, 5. No Future, 6. STS Chvojko-

za BFAA Oldies
Pavel Vraspír

Foto: archiv BFAA Oldies Rýmařov

Další ze série úspěchů rýmařovského aerobiku

Na krajském závodě v aerobiku v Ostravě v sobotu 18. března reprezentovalo sportovní klub Studio Sport a zdraví Rýmařov celkem 12 závodnic a 6 děvčátek z přípravného družstva, které se na velké závodění teprve připravují.

Velkým úspěchem je, že z 12 závodnic se 9 děvčat probojovalo do finále a 6 se umístilo do šestého hodnoceného místa. Všem závodnicím děkujeme za dobrou reprezentaci.

Kategorie 8 - 10 let:

Tereza Kryvdová **1. místo**
Petra Vopařilová finále
Helenka Lošťáková finále

Kategorie 18 a více let:

Lýdie Švédíková 2. místo
Olga Človečková 5. místo
Gábina Kovářiková 6. místo
Míša Mezihoráková 7. místo
Veronika Procházková 8. místo
Lýdie Švédíková

Kategorie 14 - 17 let:

Zuzka Bučková **4. místo**

Petra Markétka, Tereza, Věrka, Helenka, Nela, Adam, Janička - naděje rýmařovského aerobiku

Foto: archiv Studia Sport a zdraví

JAK VYJDE

08/2006

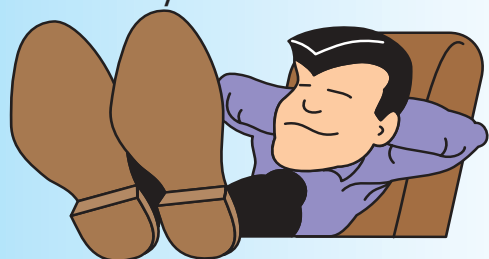

Další číslo
**RÝMAŘOVSKÉHO
HORIZONTU**
bude v prodeji
od **21. 4. 2006**

Uzávěrka pro vydání
je ve čtvrtek 13. 4. 2006 do 12 hodin

Budeme očekávat vaše příspěvky!

REKLAMA V RÝMAŘOVSKÉM HORIZONTU

SKVĚLÁ INVESTICE

Vydavatel: Středisko volného času Rýmařov, Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel./fax: 554 211 410, <http://www.rymarov.cz/mesto>
Neoznačené foto: Redakce. **Uzávěrka dne:** 30. 3. 2006. Redakce si vyhrazuje právo na zkrácení, případně úpravy nevyžádaných příspěvků a nemusí nutně souhlasit se stanovisky uveřejněnými v příspěvcích dopisovatelů. **Odpovědný redaktor:** Mgr. Jiří Konečný. **Adresa redakce:** Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel.: 554 230 459, mobil: 737 802 259, e-mail: rymhor@seznam.cz
Vyšlo dne: 7. 4. 2006. Příspěvky laskavě zasílejte nejpozději do 13. 4. 2006. Další číslo vyjde 21. 4. 2006.

Grafická úprava novin a inzerce: Tiskárna APRO Bruntál, Ruská 10, 792 01 Bruntál, tel./fax: 554 717 196, e-mail: apro@iol.cz

Vydávání povoleno Ministerstvem kultury ČR pod značkou MK ČR E 11017.

Cena 10,- Kč

Úspěšná tečka za úspěšnou sezónou

Posledním závodem, kterého se zúčastnili mladí lyžaři ze Ski klubu RD Rýmařov, byla Bohemia Tour 2006, tradičně konaná na závěr lyžařské sezóny v Horních Mísečkách v Krkonoších. Počasí nic moc (v prudkém dešti se letos ještě nelyžovalo), trať perfektní, konkurence výborná. Ve stopě sváděli těžké boje Bauer, Koukal, Magál, Bártoř, Bajčičák, ... a také žáci rýmařovských sportov-

ních tříd:

Radim Keclík: v kategorii starších žáků ročník 1992 prorazil letošní smůlu a zasluženě vybojoval celkové prvenství v Bohemia Tour 2006 tak, že v jednotlivých čtyřech závodech 2krát vyhrál a 2krát dojel druhý.

Jan Kodl: ve starších žácích r. 1993 si ze závodů odvezl dvě bronzové medaile a tím jen potvrdil, že jeho letošní úspěchy neby-

ly náhodné.

Pavel Ondrášek: starší žák r. 1992 si odváží odměnu za svou celosezónní příkladnou bojovnost v podobě stříbra z celkové série tour a zlato ze štafeto-
vého závodu.

Michal Furik a Zdeněk Macháček: spolu se podíleli na bronzu ze štafety dvojice starších žáků 1992. Hana Mačudová: z Krkonoš si jako starší žačka odváží bronz z štafety.

Radek Vöröš a Radek Švikruha: mají mezi mladšími dorostenci těžší pozici, ve svých kategoriích bojují s dalšími 60

Foto: archiv ZŠ Rýmařov

borci a úspěchem je i atakování první poloviny startovního pole. Jiří Vykoukal: patří v kat. starších dorostenců mezi nejlepší a lepšímu umístění mu v Krkonoších zabránila jen zlomená hůlka (19. místo)

Je tedy po zimní lyžařské sezóně, ale na odpočinek bude jen pár týdnů. Přípravy na tu příští začnou se začátkem měsíce května a letošní úspěchy v podobě medaile z mistrovství republiky či přebornické tituly z Moravského poháru a výše zmíněné Bohemia Tour jsou motorem k přístupu k tréninku.

Děk patří všem dětem, které se běžeckému lyžování věnují. V dnešní době počítačových a televizních lákadel se zdravá pohybová aktivita opravdu cení.

Poděkování patří i trenérům a všem, kteří se podílejí na technickém zabezpečení podmínek pro lyžaře. Neodmyslitelná je i finanční pomoc města, bez níž bychom nemohli dokonale zajistit ani úpravu tratí, ani materiálové zabezpečení. Ať lidské nebo finanční investice do mladých lyžařů letos určitě nevyšly v ničeč.

Vlastimil Baran

SMP Severomoravská plynárenská

RWE Group

Vážení zákazníci,

nejbližším kontaktním místem SMP ve Vašem regionu je kancelář **smluvního partnera SMP**

U nově plynofikovaných objektů

- ▣ přijímá žádosti o připojení k distribuční soustavě
- ▣ přijímá žádosti o dodávku zemního plynu
- ▣ uzavírá smlouvy na dodávku zemního plynu
- ▣ provádí montáže plynoměrů (bezplatně)

U stávajících zákazníků SMP přijímá

- ▣ žádosti na změnu odběratele
- ▣ žádosti na změny v kupních smlouvách
- ▣ žádosti na demontáž plynoměru

Štefela Pavel - montáž plynovodů a instalace

Dukelská 2
792 01 Bruntál

Otevírací doba

Pondělí	8.00 - 12.00	13.00 - 17.00
Úterý	8.00 - 12.00	13.00 - 15.00
Středa	8.00 - 12.00	13.00 - 17.00
Čtvrtek	8.00 - 12.00	13.00 - 15.00
Pátek	zavřeno	

Tel.: 554 716 111

e-mail: stefela@quick.cz

web:

www.stefela.krnov.net

Zákaznická linka SMP 840 111 115 (v pracovní dny od 7 do 19 hod., vždy za cenu místního hovoru)

Cenová linka SMP 841 141 141 (nonstop informace o cenách zemního plynu)

Pohotovostní linka SMP 1239 (nonstop, pouze v případě poruchy)

www.rwe-smp.cz

Z důvodu poklesu zájmu zákazníků o hotovostní platby **zrušila SMP od 1.9.2005 veškeré platby v hotovosti** na zákaznických kancelářích. Bližší informace o jiných způsobech platby za odběr zemního plynu vám poskytnou pracovnice smluvního partnera nebo také na www.rwe-smp.cz.

NOVÁ
NABÍDKA

KLIMA DIESEL

Škoda Fabia 1.9, r. v. 2002, 2x airbag, ABS, CD, rádio, imob., posil. říz., palub. poč., vyhř. el. zrcátka, el. okna, centrál. Cena: 229 000 Kč.

NOVÁ
NABÍDKA

KLIMA NAVIGACE 4x4

Opel Monterey 3.0 DTI, r. v. 1999, 2x airbag, ABS, imob., el. okna, vyhř. el. zrc., šibr, posil. říz., tažné, centrál, CD + rádio. Cena: 269 000 Kč.

DIESEL

Škoda Fabia 1.9 SDI Comfort, CZ, r. v. 2000, 2x airbag, CD, imob., el. okna, posilovač, palub. poč., centrál, vyhř. el. zrcátka. Cena: 169 000 Kč.

NOVÁ
NABÍDKA

Volkswagen Golf Combi 1.4 16V, 1. maj., r. v. 2000, 4x airbag, ABS, centrál, imob., el. okna, posil. říz., vyhř. el. zrcátka. Cena: 209 900 Kč.

NOVÁ
NABÍDKA

KLIMA

Citroen Xsara Picasso 2.0 HDI, r. v. 2002, ABS, 4x airbag, centrál, el. okna+zrcátka, palub. PC. Cena: 247.000 Kč.

KLIMA

Opel Tigra 1.4i 16V 1. maj., r. v. 1999, klima, airbag, rádio, centrál, imob., el. okna, posil. řízení. Cena: 139 000 Kč.

KLIMA DIESEL

Toyota Avensis Combi 2.0 TD, 1. maj., r. v. 1999, klima, 2x airbag, ABS, el. Okna a zrcátka, posil. říz., centrál, venkovní. Cena: 178 500 Kč.

NOVÁ
NABÍDKA

KLIMA

Renault Twingo 1.2, CZ, 1. maj., servis, r. v. 1997, otáčkoměr, airbag, imob., tónovaná skla. Cena: 79 900 Kč.

NOVÁ
NABÍDKA

KLIMA AUTOMAT

MB 270 CDI, r. v. 2001, 6x airbag, ESP, ABS, kůže, el. okna, posil. říz., palub. poč., el. výbava, vyhř. př. sklo a zrcátka centrál, CD rádio. Cena: 399 000 Kč.

KLIMA

Alfa Romeo 146 1.4 16V T.S, 1. maj., r. v. 1999, airbag řidiče, ABS, posil. říz., rádio, centrál, el. okna a zrcátka. Cena: 128 500 Kč.

NOVÁ
NABÍDKA

Renault Laguna Combi 1.8 LPG, r. v. 1996, rádio, imob., posil. říz., tažné. Cena: 105 000 Kč.

MÁLO NAJETO

Fiat Seicento 1.1 SX, 1. maj., CZ, servis, r. v. 2001, ABS, rádio, centrál, el. okna, posil. říz., zámek řadič páky. Cena: 89 500 Kč.

NOVÁ
NABÍDKA

KLIMA

Ford Mondeo 1.8i 16V 85 kW, r. v. 1997, 2x airbag, ABS, posil. říz., el. sedadla, rádio, centrál, el. okna, vyhř. př. sklo, el. zrcátka. Cena: 129 900 Kč.

NOVÁ
NABÍDKA

**NOVÁ CENA DIESEL
KLIMA ODPOČET DPH**

Ford Transit 2.0 TDDi, 1. maj., r. v. 2001, airbag, rádio, imob., posil. říz., vyhř. el. zrcátka. Cena: 249 000 Kč + DPH.

DIESEL 9 MÍST

Ford Transit 2.0 TDi Maxi, 1. maj., 9 míst, r. v. 2002, airbag, ABS, rádio, imob., posilovač řízení, el. zrcátka. Cena: 332 000 Kč.

NOVÁ
NABÍDKA

DIESEL

Opel Corsa 1.5D, r. v. 1995, rádio, tažné, venkovní teploměr, zadní stěrač. Cena: 69 900 Kč.

NOVÁ
NABÍDKA

Peugeot 106 1.0 XN, 1. maj., r. v. 1998, rádio, centrál, el. př. okna, dělená zadní sedadla, zadní stěrač. Cena: 99 000 Kč.

**5 DVEŘÍ
KLIMA NOVÁ CENA**

Ford Fiesta 1.4 Ghia, 1. maj., r. v. 1997, klima, 2x airbag, ASR, ABS, rádio, el. okna, posil. říz., centrál, CD měnič. Cena: 115 900 Kč.

DIESEL

Volkswagen Transporter 2.5 TDi Long, 3míst., r. v. 1999, imobilizér, posilovač řízení. Cena: 175 000 Kč.

Mazda 121 1.25i 16V, 1. maj., CZ, servis, r. v. 2001, airbag, rádio, centrál, posil. řízení. Cena: 139 900 Kč.

NOVÁ
NABÍDKA

DIGI KLIMA DIESEL

Volkswagen Passat 2.0 TDI, 103 KW, 1. maj., r. v. 2005, 8x airbag, ESP, ABS, CD, rádio, el. výbava, palub. poč., centrál, tempomat. Cena: 599 900 Kč.

KLIMA LPG

Daewoo Nubira Combi 1.6, 1. maj., r. v. 2000, 2x airbag, ABS, centrál, imob., el. okna, posil. říz., el. zrcátka. Cena: 139 900 Kč.

NOVÁ
NABÍDKA

KLIMA

Škoda Octavia SLX 1.8 20V, 1. maj., r. v. 1999, 4x airbag, ABS, palub. poč., vyhř. sedadla, rádio, imob., el. zrcátka a okna, CD měnič. Cena: 149 900 Kč.

Otevírací doba: Po - Pá 8.00 - 17.00, So 8.00 - 12.00

- Výkup za hotové - peníze ihned - „na ruku“
- Protiúčt
- Komisní prodej
- Nejvýhodnější splátkový prodej - od 0% akontace, stačí OP + ŘP, úvěr bez ručitele a na počkání

- Neměnná výše splátek
 - Zpětný leasing - dáme vám peníze a vaše auto vám zůstane
 - Specializace na splátkový prodej: GE Money Auto, CCB finance, ESSOX, Škofin
- Zákonné a havarijní pojištění - ČPP, a. s., Generali pojišťovna, Allianz